

1001 történet,
amelyek megmutatják, hogy a nyomor
nem kikerülhetetlen

ATD FOURTH WORLD
ALL TOGETHER IN DIGNITY TO OVERCOME POVERTY

A szövegek közvetlen
eléréséhez kattintson
az adott címre.

Előszó		3
Teljes szemléletváltás	(Bulgária)	5
Együtttes kiállítás	(Magyarország)	9
Küzdelem az oktatásért	(Románia)	13
110%-os beiratkozási arány az iskolában	(Guatemala)	17
Mediátori tevékenységekről	(Macedónia)	20
A cirkusz olyan, mint a szivárvány	(Románia)	23
Remény mindig van	(Magyarország)	27
Amikor a különféle tudások találkoznak és gazdagítják egymást	(Franciaország)	30
Amire egy vén diófa tanít	(Románia)	34
A remény csapata	(Bulgária)	38
Átformálódó közösség	(USA)	41
Soha nem fogom feladni!	(Románia)	44
Mindenkit összehozunk	(Magyarország)	47
Még a vezetéknévüket sem tudom	(Burkina Faso)	51
Lépésről lépésre, vissza az iskolapadba	(Románia)	54
Küzdelmekkel teli élet a családjukért	(Románia)	57
13 éves vagyok és migránsokkal focizom	(Franciaország)	59
Gyere, keressük együtt...- Tapani	(Horvátország)	62
Gyere, keressük együtt...- Tapani	(Szerbiából)	64
Együtt erősek vagyunk	(Madagaszkár)	66
Küzdelem a jogok megszerzéséért	(Spanyolország)	69
„Október 17.” Nemzetközi Kartából	(International)	73

A tartalomjegyzékhez
való visszatéréshez
kattintson az egyik
logóra.

1001 történetet gyűjtöttünk össze, amelyek megmutatják, hogy a nyomor nem kikerülhetetlen.

Ebben a gyűjteményben olyan történetek szerepelnek, amelyek megmutatják, hogy a nyomor nem sorsszerű. E történetek pozitív üzenetként szolgálnak a folyamatosan áradó negatív hírekkel szemben, amelyek oly sok embert tántorítanak el, s a kétségbeesés érzését váltják ki belőlük.

A gyűjteményben szereplő történetek megmutatják, hogy közös munkával lehetséges a változás. Az elbeszélések olyan kirekesztett emberekről szólnak, akik megtalálták helyüket a társadalomban, és most hozzájárulnak egy jobb világ létrejöttéhez.

Nem csupán személyes történetek ezek, hanem olyan, különböző háttérű és más-más generációhoz tartozó emberek történetei, akik támogatják egymást a közös célok elérésében, ami konkrét pozitív változásokat eredményez.

E történetek egyúttal tanúságot tesznek a szegénységben élők és a velük együtt küzdők

bátorságáról, ellenállásáról, méltóságáról és büszkeségéről.

E gyűjteményben különböző délkelet-európai országokból (Bulgária, Horvátország, Macedónia, Magyarország, Románia és Szerbia) származó, változásokról szóló történeteket mutatunk be. Sok időnkbe telt, hogy találkozzunk a történetek szereplőivel és interjút készítsünk velük, majd együtt leírjuk mindent úgy, ahogyan szándékukban állt megismertetni történeteiket. Ezek az emberek rengeteg inspirációt nyújtottak számunkra, és reményeink szerint a történeteik Önöket is arra készítetik majd, hogy komolyabban foglalkozzanak azokkal, akik a mindennapjaikban küzdenek a szegénység ellen.

Az egész világon vannak olyanok, akik a szegénység ellen küzdenek. Ezért döntöttünk úgy, hogy a világ más részeiről származó történetekkel is gazdagítjuk e válogatást. Ez utóbbi történetek a www.poverty-stop.org weboldalról származnak.

Számos más olyan személy és csoportulás akad, akik kezdeményezéseket és konkrét lépéseket tesznek a szegénység ellen. Céljuk, hogy a leginkább kirekesztettek hozzájárulását a többségi társadalom meghallja és elismerje. További történeteket is leírtunk, és még továbbiakról is tudnánk beszélni!

Arra szeretnénk kérni mindenkit, hogy csatlakozzon azon emberek mozaikjához, akik szerte a világon azt üzenik: „Vessünk véget a szegénységnek!”, és csatlakozzon hozzánk október 17-én, a szegénység elleni küzdelem világnapján. Kérjük, tekintsek meg az október 17-i nemzetközi nyilatkozatot, amely e kiadvány végén található, valamint a mélyszegénység elleni küzdők fórumának honlapját az interneten www.overcomingpoverty.org.

Ez a kiadvány öt nyelven (angolul, bolgárul, franciául, magyarul és románul) érhető el. Ezúton is nagyon köszönjük mindazon emberek munkáját (még hozzá sokakat), akik hozzájárultak a kiadvány létrejöttéhez.

Véronique és Benoit Reboul-Salze

ATD - Negyedik Világ Mozgalom (Mindannyian együtt, méltóságban)

A szegénység az erőszak egyik formája. A szegénység megaláztatáshoz vezet, és elhallgattatja az embereket. A szegénység életeket tesz tönkre. Azonban a szegénység nem szükségszerű! Akárcsak a rabszolgaság vagy a hátrányos megkülönböztetés, a szegénység is leküzdhető! Azok, akik a szegénységtől szenvednek, számtalan módon igyekeznek ellenállni igazságtalanságának. Ha meg akarunk küzdeni a világot napjainkban érintő kihívásokkal, akkor szükségünk lesz az ő intelligenciájukra és bátorságukra. Azok az emberek, akik számkivetettnek érzik magukat, ma hallatják a hangjukat és nekiállnak cselekedni. Mások pedig csatlakoznak hozzájuk, hogy egy olyan világot építsenek, ahol senki sem marad az út szélén.

Hiszek egy szegénység nélküli világban:
www.poverty-stop.org

Teljes szemléletváltás

Genika és barátai a zene és ötletes beszélgetések által teremtettek kapcsolatot Sztolipinovó - a bolgár Plovdiv egyik városrésze - lakóival.

Írta: Genika Bajcseva (Bulgária)

Tagja voltam a Plovdiv 2019 Alapítvány csapatának, amely azzal a céllal jött létre, hogy 2019-ben Plovdiv kapja meg az Európa kulturális fővárosa címet. Ennek keretében a Sztolipinovó nevű városrészre kívántunk összpontosítani, amelyről látszólag mindenki megfélekedezett, valamint magára hagyott. Friss plovdivi lakosként úgy döntöttem, hogy ellátogatok Sztolipinovóba, hogy saját szememmel is lássam e környéket, és örömteli meglepetésként tapasztaltam, hogy nem annyira veszélyes, mint ahogy mondták..

Az alapítvány munkatársaival megismertünk egy kiváló zenészt, egy német férfit, aki egy zongorával járta a világot, és meghívtuk Sztolipinovóba. Nagyszerű élmény volt látni a közte és a helyiek között zajló interakciót. Nagyon boldogok voltak, hogy ott volt közöttük, és lehetővé tette számukra a zene felfedezését. Ezután kezdtünk el egyre többet gondolkodni azon, hogy miként használhatnánk fel a művészetet és a kultúrát a környéken. S bár közben befejeztem a munkám az

alapítványnál, Sztolipinovóba egyre többször és többször ellátogattam.

Az egyik plovdivi workshop során egy holland művész nagyon érdekes művészeti megközelítést talált ki: a „**székes beszélgetések**” módszerét, amelynek lényege, hogy pár műanyag kerti székkal körbejárjuk a városrészt. Az volt a feladatunk, hogy leüljünk a helyiek mellé, és elbeszélgessünk velük arról, hogy mit szeretnek, és mit nem szeretnek a környéken, illetve milyen téren szeretnének javulást látni. Azután az emberekkel közösen kiválasztott és legfontosabbnak ítélt mondatokat felírtuk a székekre.

A környék egyes kisebb részein, melyeket nem hivatalos településrészeknek neveznek, az embereknek még székeik sem voltak. Ezért később egy helyi asztalos segítségével sárga fakockákat építettünk, hogy azokra ír hassák vagy rajzolhassák fel a gondolataikat, és megoszthassák másokkal.

Nekem nagyon tetszett ez a megközelítés, mert így nagyon személyes kapcsolatba kerülhettem a környékeliekkel. Imádtam hallgatni a történeteiket, melyek által új távlatok nyíltak meg előttem.

Összesen hatan voltunk, akik így jártuk Sztolipinovót, hogy megismerjük a helyi embereket. Aztán az az ötletünk támadt, hogy az ilyen székes beszélgetések során összegyűjtött mondatokból írjunk egy dalt, majd készítsünk egy videoklipet. Az egész környéket végigjártuk, hogy olyan tehetséges fiatalokat - fiatal zenészeket - találjunk, akik együttműködnének velünk a dal elkészítésében. Úgy gondolom, hogy számomra a leginspirálóbb pillanatok közé az tartozott, amikor környékbeli tehetségeket kerestünk.

Ismét új távlatok nyíltak meg előttem, és megláttam a városrészben rejlő kreativitást.

Mindezt az tette lehetővé, hogy időt szántunk a Sztolipinovóban élők megismerésére.

A városrészen kívülről érkező emberek gyakran elkövetik azt a hibát, hogy azt hiszik, meg tudják változtatni a helyieket. Kezdetben tele voltam energiával és optimizmussal, hogy valami jót teszünk az emberekért, és nagyon komoly terveim voltak arra nézve, hogy majd megváltoztatjuk a környéket és az ott élő embereket. Később azonban, miután két évet eltöltöttem ott és beszélgettem az emberekkel, sokkal jobban meg tudtam érteni, mire van szükségük, mire vágnak, és hogyan gondolkodnak.

Így aztán felülvizsgáltam a korábbi elképzeléseimet, és többé nem akartam megváltoztatni a helyieket. Továbbra is szerettem volna, hogy jobb életük legyen, és javuljanak az életkörülményeik, de őket magukat már nem akartam megváltoztatni. A legfontosabb az volt, hogy kapcsolatba kerüljek az emberekkel, amit csak úgy lehet elérni, ha elegendő időt szánunk rá.

A másik, ami számomra nagyon inspiráló volt, hogy amikor a sárga fakockákkal jártuk a környéket, kapcsolatot tudtunk teremteni a gyerekekkel. Fizikai tapasztalatként is nagyon érdekes volt megfigyelni, hogy amint megérkeztünk a kockákkal, azok szinte mágnesként vonzották őket: egyszerre csak odajöttek hozzánk. Korábban ugyanis rendre elbújtak. Nagyon sok gyereket láttunk, és olyan boldogok voltak, amikor a kockák segítségével elmondhatták, mit gondolnak !

Ez nagy előrelépést jelentő mozzanat volt. Emlékszem például arra, amikor először találkoztam Kamélia kislányával, aki mosolyogva jött oda hozzám. Amikor pedig utoljára találkoztam vele, akkor beszélgettünk először bolgárul. Úgy gondolom, hogy ez azért történt, mert már kevésbé feszélyezte a társaságom. Hosszú órákat el tudunk tölteni náluk az édesanyjával, Kaméliával együtt. Emlékszem, amikor Kamélia először mondta rólunk, hogy „Ők itt a barátaim”, és milyen sokáig tartott, mire eljutottunk eddig a pontig, ahol már megvolt a kellő bizalom.

Kamélia nemrég a következőket mondta: „Leültök velünk, együtt kávézunk, és beszélgetünk. Beszélgetünk erről-arról - bármiről. Ti semmit sem titkoltok előlem, én sem rejtegetek semmit. Mindegyik gyerekkel egyesével beszélgettek arról, hogy megy neki a tanulás, meg hogy mit csinál. Ezt tanultam tőletek: a barátságot. Arra jöttem rá, hogy nem számít, keresztény vagyok-e vagy muzulmán. Ez nem ok arra, hogy ne legyünk jó

barátok. Vannak olyanok, akik azt mondják: „ők keresztények, mi pedig muzulmánok vagyunk”, és távol tartják magukat tőlük. Én nem határolom el magamat másoktól. Ezért akik ugyanígy gondolják, mind betérnek hozzám.”

Azzal, hogy a zene és a beszélgetések révén kapcsolatot teremtettünk a sztolipinovóiakkal, és úgy segítettünk nekik, hogy közben nem akartuk megváltoztatni őket, továbbá rászántuk az ehhez szükséges időt, rengeteg mindent fedeztünk fel és tanultunk együtt.

Az így kialakított kapcsolatok abban is segítettek, hogy mindnyájan le tudjuk bontani előítéleteinket - ami óriási, de szükséges feladat volt.

Együtttes kiállítás

„A Város Mindenkié” egy önkéntességen alapuló, alulról szerveződő csoport Budapesten (Magyarország), amelynek tagjai között hajléktalan, lakásszegénységben élő és nem hajléktalan aktivisták közösen dolgoznak a lakhatási jogokért és a társadalmi igazságosságért.

A történetet Lakatosné Jutkával, Murányi Lászlóval és Alexandrov Annával közösen írtuk (Magyarország)

Mi, A Város Mindenkiénél folyamatosan keressük a kapcsolatot azokkal az emberekkel, akik nem hivatalos telepeken (ún. „kunyhókban”) vagy fedél nélkül élnek. Szándékunk, hogy új kapcsolatokat építsünk, és hogy megtudjuk, minden rendben van-e velük. A fő cél viszont az, hogy többé ne legyenek olyan emberek, akikről a világ nem vesz tudomást. Elfogadhatatlan, hogy senki se menjen oda hozzájuk segíteni.

Jutka - aki A Város Mindenkié tagja és maga is kunyhóban él - így írta le a munkánkat: „Ez egy nagyon »elfogadó« hely és közeg, ahol a szegénységben élő emberek vezető szerepeket töltenek be, továbbá igen fontos szerepet játszanak ebben a küzdelemben, miközben kiállnak saját jogaikért. Itt

nincs különbség az együtt dolgozó emberek között; mindenkit elfogadnak, és megbíznak egymásban. A magyar házassági eskü szövegében az áll: »Jóban és rosszban, míg a halál el nem választ.« Milyen jó is lenne, ha így működne a világ, ha az emberek jóban-rosszban kitartának egymás mellett!»

László egy hajléktalanszállón találkozott azzal az emberrel, akin keresztül A Város Mindenkiéhez érkezett. A Város Mindenkié által végzett munka révén „lehetőséget kaptam arra, hogy új készségeket tanuljak. Úgy látom, hogy ha az emberek összegyűlnek és együtt dolgoznak, az erőssé teszi őket. De ha még többen dolgoznak együtt, az még erősebbé teszi őket.”

A munkánkban részt vevők közül nem mindenki érkezik szegény körülmények közül - Anna, aki nemrég csatlakozott támogató tagként, egy olyan csoporthoz kívánt csatlakozni, amelyik „közös munkán alapul, és amelynek olyan emberek a tagjai, akik maguk is ténylegesen átéltek ezeket az igazságtalanságokat. Nem

lehet kívülről segíteni. A szegénységet megtapasztaló embereknek kell kulcsfontosságúnak lenniük. Ők azok, akik ki szeretnének és ki is tudnak állni magukért. Így egyszerűen sokkal valóságosabbnak tűnik az egész. A legfontosabb üzenetem azok számára, akik aktivista csoportokhoz próbálnak meg csatlakozni, a következő: »Nem mondhatod meg csak úgy az embereknek, hogy mit csináljanak«.”

Amikor A Város Mindenkiéhez eljut a híre annak, hogy valahol kunyhósok laknak egy nem hivatalos telepen, a koordinációs bizottság összegyűlik, és felteszi a kérdést: „Ki tud odamenni?”.

Ezenkívül egy „kunyhós világtalálkozó” nevű rendezvényt is szerveznek. A csoport létrehoz egy mindenki számára nyitott helyet ezeknek a nem hivatalos telepeknek (kunyhóknak) a közelében, ahová az emberek mindenholnan érkezhetnek, és ahol bármiről beszélhetnek. Elég vicces neve van, de a lényege egy piknik. Bárki eljöhet: támogató tagok (nem

hajléktalan aktivisták) és szegénységben élő, hajléktalan emberek egyaránt. Együtt készítenek szendvicseket, vizet hoznak, leterítenek egy pokrócot, leülnek az étellel, és meghívják az ott élőket, hogy csatlakozzanak hozzájuk. Aztán már az adott embereken múlik, hogy szeretnének-e csatlakozni, és részt venni A Város Mindenkié munkájában, vagy egyszerűen csak kapcsolatban szeretnének maradni vele.

Nem ez számít; a cél az, hogy senki se maradjon észrevétlenül. A Város Mindenkié tagjai kapcsolatban tudnak maradni velük, beszélgetni tudnak velük, és segíteni tudnak nekik.

Van egy erdő Budapest XIX. kerületében, amit nem hivatalosan „servúdi erdőnek” hívnak. Vannak emberek, akik ebben az erdőben saját maguk által épített „kunyhóban” élnek. Egy „kunyhó” olyan házikó, mely fadarabokból, műanyagból és egyéb, mások által eldobott, de még felhasználható anyagokból készül.

Évekkel ezelőtt szerveztek egy kunyhós világtalálkozót a servúdi erdőnek ezen a részén. Az itt élő egyik hajléktalan közösség tagjai A Város Mindenkié alapítói között voltak. Tíz-tizenöt hajléktalan ember élt itt több mint 15 éven át, köztük egy pár, Erika és János, akik vezető szerepet játszottak és A Város Mindenkiében is aktívan részt vettek. Mindannyiuk között olyan kötelék volt, mintha családtagok lettek volna.

Ezután pár hónapig tartó megbeszélés és vita következett, majd végül megegyezésre jutottunk: az önkormányzat szerződést kötött a testvér szervezetünkkel, az Utcáról Lakásba Egyesülettel és első körben két lakást ajánlott fel az erdőlakóknak. A lakásokat a beköltöző lakók, A Város Mindenkié aktivistái és a az Utcáról Lakásba Egyesület önkéntesei újítták fel. A költségeket közösségi adományokból, vállalati adományokból és kis részben az önkormányzat hozzájárulásából fedeztük.

A két lakásba Erika és János, illetve Kriszta, Béla és négy gyerekük költözött végül be. Kriszta annak köszönhetően kaphatta vissza gyerekeit az állami gondozásból, hogy a lakásba költözéssel ismét biztonságos körülményeket tudott nekik biztosítani.

Sajnos Erika és János azóta meghaltak, így nem sokáig élvezhették a biztos és meleg otthont, amit közösen harcoltunk ki. Erika egy munkásszállón halt meg még a beköltözés előtt, János pedig egy évvel rá követte őt, így sajnos ő is csak rövid ideig lakhatott “saját” lakásában.

Jelenleg két budapesti kerületi önkormányzat biztosít lakást hajléktalan emberek számára annak a munkának köszönhetően, amit A Város Mindenkié és az Utcáról Lakásba Egyesület tagjai végeztek. A X. kerületben évente két lakást ajánl fel az önkormányzat arra a célra, hogy kunyhóban vagy utcán élő emberek költözhesse be. Ez pedig valódi változás!

Küzdelem az oktatásért

Catitól, aki oktatási asszisztens Bukarestben, a „Politikai Oktatási Központ Romáknak és más Kisebbségeknek” nevű szervezet egyik alternatív oktatási egyesületében, megtudjuk, hogy az oktatásért folytatott küzdelme saját személyes történetében gyökerezik.

Cati Vatală elbeszélése (Bukarest - Románia)

Az élet ad nekem erőt. Mert egy bukaresti gettóban nőttem fel, és mert számos gyerekkel kellett foglalkoznom a sajátjaimon kívül is - és még akkor is, ha néha úgy érzem: nem bírom tovább vagy túl fáradt vagyok - emlékszem az tapasztalataimra. El akarom hozni a változást a közösségembe.

A gyermekkoromat a rahovai gettóban töltöttem Bukarestben, és ott is nevelkedtem. Ez nagyon szép időszak számomra, mert senkit sem érdekelt, hogy román, roma vagy egyszerűen szegény vagy. Mindent megosztottunk egymással, és még ha szegények is voltunk, nem igazán szenvedtünk tőle, mivel mindig segítettük egymást.

Amikor ötödikes voltam, folyton unszoltam édesanyámat, hogy kísérjen el az iskolába. Ő nem akart, de végül meggyőztem és engedett. Ezután a többi gyerek elkezdett székálni, csúfolódtak velem és kiközösítettek, mert anyukámnak sötétebb bőre volt. Ezután soha többé nem mentem iskolába.

Pedig szerettem az iskolát. Szerettem a tanulást. Megpróbáltam visszatérni az iskolába, de nem sikerült. Felnőtté váltam, olyan felnőtté, aki nem tanult.

Amikor elhagytam a rahovai gettót, láttam más, gazdagabb városnegyedeket és jobb körülményeket, amelyek között az emberek ott éltek. Sokszor váltottam munkahelyet: voltam bejárónő, varrónő, fogászati asszisztens. A szépségápolásban is dolgoztam. De ezeken a munkahelyeken nem volt valami jó a fizetés, mivel nem voltak papírjaim, amelyek a szakképzettségemet igazolták volna.

Attól a pillanattól kezdve, és jelenlegi munkám során is, arról beszélek a gyerekeknek és a felnőtteknek, hogy a tanulás nagyon fontos ahhoz, hogy jobb életük legyen.

26 éves voltam, amikor végre sikerült visszatérnem az oktatási rendszerbe. Sikerült másik két osztályt is befejeznem: a hetediket és a nyolcadikat.

Mint édesanya próbálom a legjobbat megadni a gyermekeimnek, mivel nem akarom, hogy ugyanazokat a dolgokat éljék meg, amelyeket én. Büszke vagyok, hogy az idősebbik fiam nemrégiben sikeresen befejezte a gimnáziumot. Egyetemre akar menni. A kislányom pedig befejezte a nyolcadik osztályt, és beiratkozott a gimnáziumba. Van egy kisebb gyermekem, aki autista. Nagyon nehéz volt számára segítséget találni. Szerencsére találtam egy civil szervezetet, amely támogat minket. Sokat tanultam a fiamról, miközben segítetttem neki a fejlődésben.

Ezután találtam rá a „Politikai Oktatási Központ Romáknak és más Kisebbségeknek” nevű szervezetre, amely állást ajánlott nekem. Így lettem oktatási asszisztens egy alternatív oktatási egyesületben.

Az egyesület biztonságos és kreatív hely az iskolán belül, amely heti 6 napon van nyitva, még a nyári szünet alatt is.

A diákok közös tevékenységeket folytatnak az oktatási asszisztensek és az önkéntesek segítségével, akik támogatást nyújtanak és tanácsokat adnak nekik. Az oktatási asszisztensek bátorítják a szülőket, hogy tevékenyen vegyenek részt az oktatás népszerűsítésében és városnegyedük életében. Nagyon fontos a szerepük, mivel segítenek hidat verni a tanárok, a gyerekek és szüleik között.

Ha az oktatási asszisztensek nem ugyanabból a városnegyedből származnának, az alternatív oktatási egyesület nem hozna változást az iskolának és a gyerekeknek. A gyerekek nem jönnek el, ha nem találnának itt olyan embereket, akikben bízni tudnak.

Négy éve már, hogy elkezdtem az egyesületnek dolgozni. Szívesen segítem a gyerekeket mint oktatási asszisztens, és ez olyan dolog, amit azoknak a képességeimnek köszönhetően tudok csinálni, melyeket a legkisebb gyermekemmel való foglalkozás során fejlesztettem ki.

Néha nehéz azt elérni, hogy másokkal megértessük, milyen fontos a tanulás. Sokat beszélgetek a gyerekekkel, és a szüleiket is meglátogatom. Gyakran frusztrálnak érzem magam, mert a gyerekek abbahagyják az iskolát vagy lógnak azért, hogy dolgozni menjenek. A szülők azt mondják: „Most már férfivá érett, dolgoznia kell”. De az is igaz, hogy nagyon nehéz a családoknak megélni, mivel a kormánytól csak 84 leit (18 eurot) kapnak havonta gyermekenként, hogy a szükséges eszközöket és ruhákat az iskolához megvegyék. Ez nem elég.

Hogy hatékonyak legyünk, az oktatási asszisztens szerepét mindenkinek el kell fogadnia. Ez azt jelenti, hogy a tanároknak az iskolán belül és a környékbeli szülőinek el kell ismerniük az asszisztens pedagógiai szakértelmét, akárcsak azokat a személyes képességeit, melyek segítségével hidat képez feléjük. Ezeket a képességeket és szakértelmet nem lehet gyorsan és könnyedén elsajátítani. Ezek hosszú évek tapasztalatából származnak.

Most egy másik harcot folytatok, hogy középfokú végzettséget szerezzek, és megmutassam a közösségem számára, hogy jó nevelő vagyok.

36 évesen beiratkoztam a gimnáziumba. Szeretném az idősebbik fiamnak megmutatni, hogy ez jó dolog. A korodnak semmi jelentősége sincs. Valahogy rájöttem, hogy önálló személyként is érek valamit.

A dolgok jobbra fordulhatnak, amikor képezed magad, de sokat kell küzdened és keményen kell harcolnod, hogy sikerrel járj.

110%-os beiratkozási arány az iskolában

Amikor a guatemalai nyomornegyed családjai között éltünk, két dolgot mondtak nekünk. Az első: Nem akarják, hogy gyermekeiknek ugyanazt kelljen átélniük, amit annak idején nekik; nem akarják, hogy ugyanabban a nyomorúságban éljenek. A második: egyetlen dolgot tudnak rájuk hagyni örökségül, mégpedig az oktatást.

Paul Maréchal (Guatemala) elbeszélése

Így aztán a családokkal együtt úgy láttuk, küzdenünk kell azért, hogy a gyerekek beiratkozzanak az iskolába, rendszeresen járjanak és tanulmányaikban sikeresek legyenek.

Ezért úgy határoztunk, hogy velük és a guatemalai nyomornegyed tanáraival megpróbáljuk megtalálni a beiskolázás akadályait. Ilyen lehet, hogy a gyerekek nincsenek beregisztrálva a helyi anyakönyvi hivatalba, vagy előfordulhatnak pénzügyi gondok (tandíj, egyenruha, iskolaszerek). Vagy ilyen lehet a félelem és megalázottság érzése, amely egyrészt azokat a gyerekeket érinti, akik sosem jártak iskolába, másrészt azokat a szülőket, akik nem is tudják, hogy mi az az iskola.

Tehát a családokkal közösen töprengtünk és meg is tapasztaltuk, hogy mik lehetnek ezek az akadályok. Ezért elkezdünk velük kidolgozni egy mintatervezetet, amely segít megszüntetni

ezeket az akadályokat. Szerepeltünk egy hírlapban, ugyanakkor jelen voltunk az „utca könyvtárával” és iskolai felzárkóztató programokkal, még szülői értekezleteket is szerveztünk. Az egyik anyukát, aki pedig rendkívül szegény és kirekesztett csoportból származott, az iskolában megválasztották a szülői munkaközösség vezetőjének.

Ez a mozgalom először is kapcsolatot teremtett ezekkel a családokkal és a szegénynegyed tanáraival, azután más egyesületekkel, amelyek vagy a gyermekek jogaiért, vagy úgy általában az oktatásért küzdenek. Ezek a szervezetek abban is segítettek nekünk, hogy láthatóbbá váljunk, hogy találkozassunk az ENSZ egyik nevelésügyi felelősével, vagy kerekasztal beszélgetést kezdeményezzünk újságírókkal. Ahhoz, hogy mindezt véghez vigyük, kellett mások támogatása és közreműködése, de mindenképpen fontos volt hozzá, hogy nagyon közel legyünk a családokhoz, és tényleg velük együtt munkálkodjunk.

Ez a munka - amelyet a guatemalai tanítókkal és családokkal közösen hoztunk létre - alapot teremtett arra, hogy ettől kezdve javaslatokat tehessünk a guatemalai köz- és oktatáspolitikával kapcsolatban. A családokkal ellátogattunk az elnökjelöltekhez is. A választások után több alkalommal is találkoztunk az oktatásügyi miniszterrel és más szervezetekkel, hogy összehangoljuk elgondolásainkat, és végül kiharcoltunk egy kormányzati egyezséget. Ez kimondja, hogy Guatemalában az iskolai oktatás ingyenes, továbbá azt is, hogy a beiratkozás nincsen anyakönyvi regisztrációhoz kötve.

Ennek következtében mindazok a gyerekek, akik eltűntek vagy jogilag nem léteztek, a következő évtől beiratkozhattak az iskolába. Így aztán, míg állami becslés alapján Guatemala bizonyos nyomornegyedekben az iskolai beiratkozás arányát 98% -ra tették, kiderült, hogy valójában 110%-ra nőtt, egész egyszerűen azért, mert voltak olyan gyerekek, akik előkerültek, holott nem szerepeltek a statisztikákban.

És az a projekt is, amelynek eredményeképpen létrejött a kormányzati egyezség a nem regisztrált gyermekekre is kiterjesztett ingyenes iskoláztatásról, nemcsak arról a 600 gyermekről szól, akik minden nap ott voltak az iskolában, hanem arról a 3 millióról is, akiknek gondot jelent az iskolába járás.

Persze ez a projekt sem old meg minden problémát, de reménysugarat jelent annak a rengeteg családnak, akik úgy gondolják: „*az iskola értünk is van*”.

Mediátori tevékenységemről

Írta: Muarem Abdi, a macedón köztársaságbeli Sutka városában működő Ambrela nevű szervezet munkatársa; a történet megírásában közreműködött: Llatifa Szikovszka

Muarem Abdinak hívnak, és a Sutka nevű településen lakópolgármesteri Szkopje városának. Eletem során tanúja voltam a romákkal szemben a hátrányos megkülönböztetésnek, és azt, hogy sokan alacsonyabb rendűnek tekintik őket.

Egyszer aztán azt mondtam magamban: "Tennem kell valamit. Keresni fogok egy romákkal foglalkozó civil szervezetet, és majd elvállik, tudom-e hozzájárulni egy ilyen szervezetnek a jogok és a jobb élet biztosításához folytatott munkájához?"

Hamar rá bukkantam egy új Ambrela nevű roma oktatási központra. 2007-ben önkéntesként kezdtem, 2011-től pedig mediátorként dolgozom velük. 2013 és 2015 között oktatóként dolgoztam egy "Lépésről lépésre" nevű, gyermekekkel foglalkozó projektünk keretében, aminek nagyon örültem, mivel imádok gyerekekkel foglalkozni.

A szülők részben azért hozzák el gyerekeiket, hogy részt vegyenek a projektben, mert nagyon

lefoglalja őket a megélhetésért folytatott munka, és így alig van szabad idejük. Mi, az Ambrela csapatának tagjai segítünk a gyerekeknek az iskolakezdésre való felkészülésben, többek között azáltal, hogy megtanítunk nekik pár alapvető, de fontos dolgot, például azt, hogy hogyan kell köszönni, elnézést kérni, vagy megköszönni valamit, illetve megtanítjuk nekik, hogyan mossanak kezét étkezés előtt és után. Emellett workshopokat és találkozókat szervezünk a szülőkkel, akik itt elmondják, mennyire fontosnak tartják, hogy gyerekeik az Ambrelába járnak, és mennyit javult a macedónnyelv-tudásuk.

Most az a feladatom, hogy mediátorként közvetítsek az egészségügyi ellátórendszer és a családok között. Például Sutkában, különösen a Brsjacka Buna, a Gjarszija Lorka, a Pelagonija és a Zivot utcában nincsenek házszámok, emiatt a városi egészségügyi központ munkatársainak nincs könnyű dolguk megtalálni az embereket. Én továbbítom a családoknak a felhívást, hogy vigyék el a gyerekeiket az egészségügyi központba védőoltásra.

Elmagyarázom nekik, miért olyan fontos ez. Ha a szülők nem tudják elvinni a gyerekeket, akkor felkeresem a családokat az egészségügyi központ munkatársaival, akik ott helyben beoltják a gyerkőcöket.

Az Ambrelában folytatott tevékenységem révén sok időt töltök családlátogatással. Mivel magam is roma vagyok és beszélem a nyelvüket, engem könnyebben megértenek, és velem szemben kevésbé bizalmatlanok, mint más macedónokkal szemben, akikkel esetleg a nyelvi korlátok miatt nem értik meg egymást.

A Brsjacka Buna utcában 50 család él rossz körülmények között, köztük számos gyerek, a legkisebbtől egészen a majdnem felnőttig. Közülük csak keveseknél van víz és villanyáram. A szülők nem rendelkeznek személyi okmányokkal sem saját maguk, sem a gyerekeik számára. Bár a gyerekek járhatnak a helyi óvodába és iskolába, társadalombiztosítási juttatásokban nem részesülnek, és egészségbiztosításuk sincs: **ki vannak zárva az állami ellátórendszerekből, ami hátrányos**

megkülönböztetést jelent. Az Ambrela mint civil szervezet számára a Brsjakjka Buna utca és lakói jelentik a legnagyobb kihívást.

A szolgálatunk támogatja az ott élő családokat. Segítünk nekik abban, hogy személyi okmányokat kapjanak, és azon dolgozunk, hogy a gyerekeik bekerüljenek az iskolarendszerbe. Abban is segítséget nyújtunk, hogy érvényre juttassák a jogukat, és egészségügyi és szociális ellátásban részesüljenek. Ezek az emberek hisznek és bíznak az Ambrelában és munkatársaiban. Ha úgy látjuk, hogy tudunk segíteni, akkor megteesszük, amit kell. Ha például egy családnak segítségre van szüksége a személyi igazolvány vagy más személyi okmány beszerzésével kapcsolatban, akkor - bár ez hivatalosan nem tartozik a feladataim közé - felírom az adataikat, és továbbítom őket kollégámnak, Llatifának, aki továbbviszi az ügyüket.

Ennek köszönhetően a családok megbíznak bennünk. Ha közéjük tartozónak tekintik az embert, akkor nyíltabban beszélnek az esetleges problémáikról, ügyes-bajos dolgaikról.

Mit üzennél más embereknek, akik nem Sutkában élnek?

Leginkább azt, hogy mielőtt bárkiről ítéletet mondanának, előbb ismerjék meg az adott embereket, hogy megértsék a helyzetüket, hogy kik ők, milyen problémákkal kell szembenézniük, és miért olyan a helyzetük, amilyen.

Azt szeretnénk, ha az emberek többé nem azt gondolnák a romákról, hogy nem tudnak viselkedni, tanulatlanok vagy lopnak. Ha nyitottak erre a megközelítésre, hamar rájönnek majd, hogy a romák is jó emberek, akik szeretnének többet tanulni.

A cirkusz olyan, mint a szivárvány

Írta Benoît és Véronique Reboul-Salze, Marian Milea és Tania Pulcino közreműködésével

Az első találkozásunk a Parada Alapítvánnyal olyan volt, mint egy villámcsapás. Korábban nem találkoztunk, mégis mintha mindig is ismertük volna egymást!

A Parada Alapítvány épületének minden emeletén zajlik az élet. Ez már az előtt észrevehető, hogy belépnél az udvarba. Fiatalok, gyerekek, időnként szülők is vannak itt és együtt beszélgetnek. Minden lány és minden fiú arcán a kemény élet nyomai láthatók, de ezeket az arcokat, még ha csak futólag is, mosoly ragyogja be.

Más fiatalok és gyerekek, akik Bukarest utcáin élnek és dolgoznak, az első emeleten állhatnak meg, hogy szusszanjanak egyet és találkozzanak másokkal. Ezen a helyen ehetnek, megmoshatják a dolgukat, rendbe hozhatják magukat. Megint másokat iskolai tanulmányaikban támogatnak, hogy egy második esélyt nyújtó iskolába járhassanak vagy személyre szólóbb támogatást kaphassanak.

Van egy úgynevezett Lakókocsi csapat is. Itt készülnek az előadások, amelyeken a közönség találkozhat ezekkel a gyerekekkel és ezekkel a fiatalokkal, akik gyakran láthatatlanok Bukarest többi lakója számára, és akik teljesen

eltűntek a hivatalos statisztikákból az Európai Unióba való belépés óta. Ionut, az igazgató, gyakran említi, hogy mindez a „méltóságuk visszaállítását szolgálja azzal, hogy beszélgetünk velük, nyitottak és elérhetőek maradunk számukra”.

A villámcsapás a földszinten ér bennünket. Ez magának a cirkusznak a helye, ahol a fellépést megelőző gyakorlás és az előadások előkészítése zajlik. Minthogy valamikor mi magunk is gyakoroltuk az utcán a cirkusz művészetét, jól tudjuk, milyen nagyszerű lehetőség ez arra, hogy közösen, csapatban fejlődjünk.

Itt dolgozik Marian és Tania. Még Miloud, az alapító idejéből ismerik a cirkuszt, aki csodálatos bohóc volt, és aki maga köré gyűjtötte ezeket a gyereket, fiúkat és lányokat, akiket a román főváros utcáin és állomásain talált az 1989-es rendszerváltás után.

„A cirkusz lehetőséget nyújt a gyerekeknek és

a fiataloknak, hogy megkapaszkodjanak a társadalomban. A cirkusz azt jelenti, hogy játszatsz mások előtt egy színpadon vagy az utcán, és ez lehetővé teszi számodra, hogy láthatóvá tedd magad a társadalom számára, amely nem fogad el. Az élet az utcán nem tanít neked történelmet vagy földrajzot. De megtanít túlélni. A társadalom nem fogadja el az utcán élő gyerekeket. A cirkusz önbecsülést ad nekik. Nagyon sok bátorság kell ahhoz, hogy kiállj mások elé, és a cirkusz olyan „eszköz”, amely megadja az ehhez kellő erőt. Ezáltal felhasználhatjuk arra, hogy küzdjünk a szegénység ellen.

A cirkusz művészete lehetővé teszi, hogy valaki túllépjen szégyenlősségén és a semmiből kilépjen a nyílt színre. És ezáltal megváltozzon az embereknek az utcagyerekekről alkotott képe. „Óóó..., hát téged láttalak az előadáson, óóó.... ez már igen!” ”

Marian, aki ma közösségi animátor, így beszél arról az oktatási módszerről, amelyet ő indított el. Miloud már akkor bízott benne, amikor még semmilyen képzettsége sem volt, de később

számos artistaképzőt elvégzett. Ő szervezte meg a Parada társulat turnéit számos európai országba. Nagyon fontosnak tartja, hogy itt maradjon Romániában, és itt folytathassa a munkát az utcán élő fiatalokkal és az animátorok új, feltörekvő generációjával. Ez ad neki reményt.

Tania 15 éves korában kapcsolódott be a Prada cirkuszi programjába, miközben egy gyermekotthonban élt. A Prada révén vett részt egy tanfolyamon, hogy animatori képesítést szerezzen. Így osztja meg velünk tapasztalatait: „Azért járok ide, hogy Mariannal irányítsam a különböző cirkuszi programokat, jó érzéssel tölt el, hogy olyan gyerekekkel foglalkozhatok, akik az utcán élnek. A gyerekek gyakorolhatják a zsonglörködést, akrobata mutatványokat és más cirkuszi attrakciókat tanulhatnak. Nagyon kíváncsiak ezek a gyerekek. Számukra a cirkusz játék, a Parada pedig olyan, mint egy család.”

Marian hozzáteszi: „Valóban játék, de komoly játék. Nem csak szimpla időtöltés.

A játékokkal feltárul valami más is, ami mögöttük rejtőzik. Igazán nehéz úgy dolgozni, hogy csak a cirkuszművészeteket használjuk. Hiszen nem csak arról van szó, hogy fiatalokat és artistákat toborozunk. Ez nem artistaképző. A cirkusz csak egy átmeneti hely a fiataloknak. Egy ugródeszka. Itt maradsz és tanulsz, hogy azután szárnyra kapva, önállóan léphess tovább. Folytatod az életed.

Álmodozunk, egy csapat vagyunk. Amit csinálunk, azt jól csináljuk. A gyerekek annyi reménnyel jönnek ide. Azért vagyunk itt, hogy beteljesítsük őket.”

zárnyra kelnek, rátalálnak a maguk útjára - ezt mondhatjuk több tucat fiatalról, akik részt vesznek a Parada kezdeményezésében.

Marian mesél nekünk az egyikükről: Florinról.

„A cirkuszi társulat tagja volt. Egy nap kiderült, hogy keresi őt a rendőrség. Ha nincsenek papírjaid, az megkomplikálja az életedet: hogy bizonyíthatnád, ki vagy, hány éves vagy? Florint sosem vették nyilvántartásba, sosem volt személyi igazolványa. Hogy eshet meg ilyesmi egy európai országban? A személyi igazolvány megléte alapvető. Egy nap Bukarest belvárosában egy rendőr felismerte Florint az egyik előadáson. És attól, hogy fellépés közben látta, egycsapásra megváltozott minden. Eljött a Paradához. Vette a fáradságot, és elmesélte az egész ügymenetet, hogyan juthat Florin személyi igazolványhoz.

Vajon miért nem tette meg eddig? Ez megváltoztatta Florin életét!

Olyannyira, hogy később kijutott a csapattal Mexikóba, a Hajléktalanok Labdarúgó Világbajnokságára.

Florin rendes srác, éppúgy, mint az összes gyerek és fiatal, akit ismerünk. Emiatt nagyon fontos lehetővé tenni, hogy a társadalom elfogadja őket és ugyanakkor reagáljon is az ügyükre. Nem nézhetjük végig, ahogy ezek a gyerekek és a családjaik az utcán élnek, kitéve a drogoknak és a betegségeknek, és gyakran fizikailag és mentálisan is kizsákmányolva.”

A cirkusz világa mindenkit megváltoztat.

Tania szerint a „kíváncsiságon és a gyakorláson múlik minden”. Marian szerint „olyan ez, mint egy szivárvány: felemelt fejjel gyönyörködsz a szépségében, és közben nem nézel lefelé”.

Remény mindig van

Y., Magyarország

Véronique és Benoît Reboul-Salze tizenhat éves kora óta ismerik Y-t, amikor még az ATD jelen volt a magyarországi falu kultúrházában. Azután szem elől tévesztették egymást, és mikor újból találkoztak, a kultúrház már évek óta megszűnt. Ottani tapasztalatai azonban arra sarkallták Y-t, hogy sokat gondolkozzon a körülötte lévő világról. Ahányszor csak találkoznak, mindig nagy hatással van rájuk az asszony bátorsága, ereje és az eltökéltsége, hogy támogassa a családját, barátait, szomszédait. Y-nak és férjének öt gyermekük és három unokájuk van. Azt akarja, hogy senkinek ne kelljen szegénységben élnie. Az alábbiakban arról olvashatunk, hogyan próbál másokon segíteni, hogy jobb életük lehessen a faluban.

Szerettem volna én is dolgozni, jobbat, mint ami most van, hogy az utcán söprögetünk. Én azt se szoktam mondjuk elvállalni. Nem szeretem, hogyha uralkodnak felettem. Itt nem olyan, mint máshol. Ellenőriznek, megalázva parancsolnak. Nagy hatalma van annak, aki a munkát adja, az emberek nem is nagyon mernek beszélni. De ez nem igazságos, és szeretném, ha ezt mások is tudnák.

Én olyan vagyok, aki kiáll magáért, és emiatt volt is már bajom. Szólok, de akkor annak a családom számára vannak következményei.

Ebben az évben a tél nagyon nehéz, brutálisan nehéz volt. Osztogatták a fát, de azt mondták közben, te nem voltál velem, te nem ikszeltél, te mehetsz, neked nincs fa. Egy ember zokni nélkül állt ott cipőbe. Úgy sajnáltam, és nem adtak neki fát. Asszonyok is voltak, akiknek nem adtak. Ilyenek vannak. Borzasztóan nagy szegénység van itt nálunk.

Az uram egész nap dolgozik, hogy a gyerekeknek legyen mit enniük. Átéltam már sok mindent, tudom, hogy milyen az. Sokszor az uramnak már ereje nem volt, de nekem még mindig volt. Nekünk nincs sok iskolánk, úgyhogy a két kezünkkel kell keményen megdolgoznunk.

Remény mindig van. Gondolkozni kell, mindig van valami kis kiút.

Pedig én nem vagyok istenhívő, mégis mindig megtalálom az utat. A gyerekeimért megtalálom. Még sose csüggedtem le, hogy jaj istenkém, mi lesz, aztán csak itthon elvagyok. Fölállok, elindulok. Nem lopunk, nem csalunk. Mindig van, ahova bemenjek, ahol tudnak segíteni. Mindig kitalálok valamit.

A gyerekekre kell mindig figyelni, ne mutassam azt, hogy most valami nem jó. Sose lássák rajtam a gyerekek. Néha elszomorodok ám én is, de csak ha nem látják a gyerekek. Muszáj.

Négyen itt laknak a gyerekek közül, meg a lányaim párjai és a két kicsi. Most ha önmagamra gondolok, akkor a gyerekeimmel mi lesz? Egy rendes anyuka így fogja fel. Ha a gyerekek ott vannak, meg kell élni, mert az élet megy tovább. Minden követ megmozgatsz.

A szomszédoknak szoktam segíteni, mikor mibe segíthetek nekik, mert ők szegények. Mi nem a legszegényebbek vagyunk, mert tudunk mit enni adni a gyerekeinknek.

Igyekszem a legszegényebbeknek segíteni. A nővérem szokta mondani, hogy amíg ő gondolkodik, segítsen-e valakinek, addigra én már segítettem is.

Megtört vagyok amúgy, az élet már megtört.

Valamelyik nap bejelentkeztem sminkeshez, mondom, elmegyek, helyrehozom az arcomat. De közbejött, hogy a kislány beteg lett, gyógyszert kellett váltanom. Oda se jutok el sose, pedig szeretnék menni, jó lenne, de nem bírok.

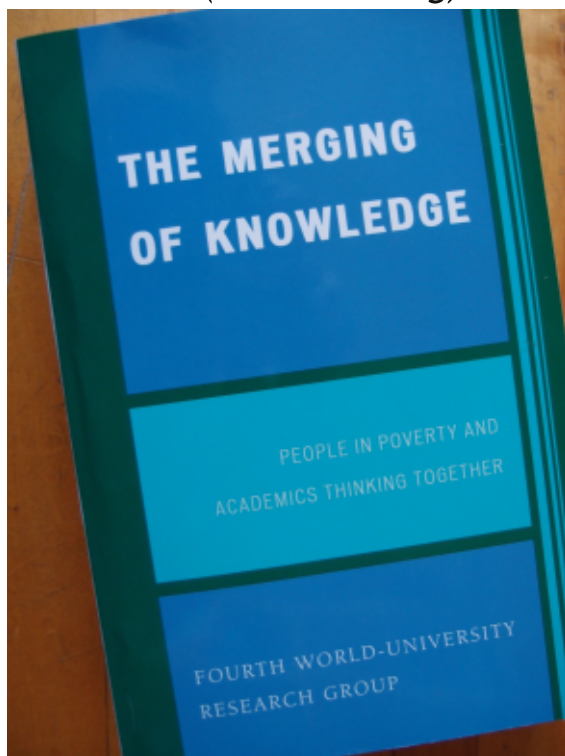
A szegények ugyanolyan emberek mint akárki más. Nekünk is jogunk van ugyanúgy élni. Ha szegények vagyunk is, ugyanolyan emberek vagyunk.

Amikor a különféle tudások találkoznak és gazdagítják egymást

Ez a történet egy olyan, különféle tudások találkozási pontjában létrejövő, részvételen alapuló kutatás keletkezését meséli el nekünk, mely a mélyszegénységben élő lakosság aktív közreműködésével valósult meg.

Françoise Ferrand (Franciaország)

1996 és 1998 között egy francia-belga kísérleti program, a „Negyedik Világ - Szabadegyetem” első ízben egyesített egyazon kutatásban kutatókat, a mélyszegénységet már megtapasztalt személyeket, és az ATD Negyedik Világ Mozgalom állandó önkénteseit.

Együtt hozták létre a « Különféle tudások találkozása » elnevezésű tudományos programot, amely aztán 1999-ben indult egy, a Sorbonne-on megrendezett nemzetközi kongresszus alkalmával.

2000-ben ennek a kutatásnak a tapasztalataira támaszkodva egy második kísérleti program indult, « A különféle gyakorlatok találkozása », mely a szociális juttatások különböző szektorainak szakembereit és az ATD Negyedik Világ Mozgalom szegénységben élő aktivistáit egyesítette két év időtartamra. Céljuk az volt, hogy a résztvevők megoszthassák egymással a maguk gyakorlatát, és az eszmecsere tapasztalataiból kikristályosodjanak egy egységes alap-, majd továbbképzés eszközei.

E program egyik szemináriuma alatt egy csoport a civil részvétel témakörével foglalkozik. Azon tanakodnak, milyen tudások elsajátítására van szükség ahhoz, hogy a szegénységben élő emberek is tevőlegesen részt vegyenek a társadalom életében. A beszélgetés folyamán az emberek alapvető szükségleteire is kitérnek.

Egy lakásügyi szakember a legfontosabb egyéni szükségletek rangsorolásáról beszél, és beszámolóját Maslow amerikai pszichológusra való hivatkozással zárja. Se az aktivisták, se én magam, aki társvezetői szerepet töltök be a civil részvétellel foglalkozó csoportban, nem hallottam soha ezelőtt Maslow-ról. Bővebb magyarázatot kérek tehát, s egy szakmabeli felrajzolja a táblára a Maslow-féle szükségletpiramist. Így aztán az aktivistákkal megismerjük a szükségletek ezen rangsorolását és főleg a Maslow által felállított hierarchiát: a felsőbb szint nem érhető el addig, amíg ki nem elégítettük az alacsonyabb rendű szükséglet(ek)et.

Carine, Patricia, Baudoin, Joëlle, mindenki így reagál: „Nyomortanyán éltem, a falun kívül, de hogy össze ne omoljak, szükségem volt arra, hogy komolyzenét hallgassak.”

Élénk vita kezdődött az emberek szükségleteinek fontosságáról és azok helyéről. Vajon ki határozza meg őket?

Egy szakember, a helyi szociális iroda vezetője előzőleg elmagyarázta, városa hogyan jár el a hajléktalanok ügyében: lakóhelyet biztosítanak számukra. Egy negyven év körüli hajléktalant, nem sokkal azután, hogy elszállásolták, holtan találták a lakásán, *'méltó körülmények között halt meg'*, zárja le a szakember. Az aktivisták a következő kérdést vetik fel: *„Igaz, hogy volt tető a feje fölött, nem kellett az utcán élnie, de vajon észrevette valaki is, mire van valóban szüksége?”*

Carine, Patricia, Baudouin és Joëlle számára fontos, hogy ne daraboljuk részekre és ne is válasszuk el egymástól élesen az egyéni szükségleteket. Amellett érvelnek, mennyire

fontos, hogy az egyént teljes egészében ítéljük meg, vagyis ne csupán hiányosságait, hanem vágyait is vegyük figyelembe.

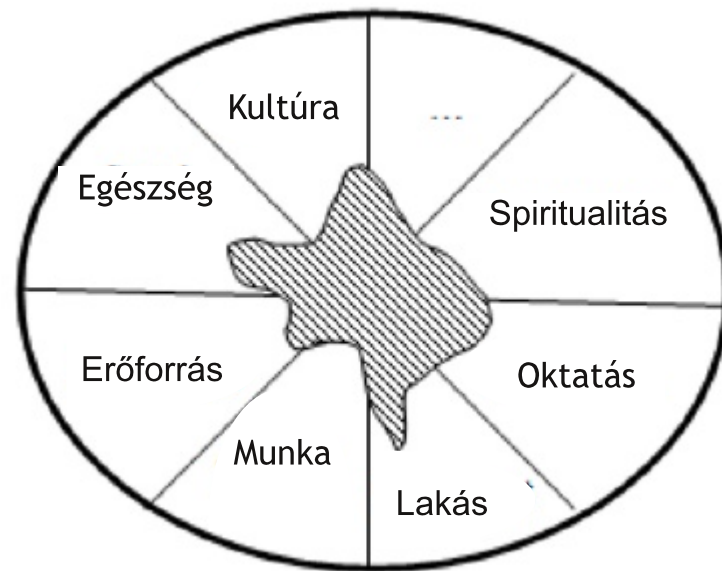
Ha mélyszegénységben élő emberről van szó, úgy tűnik, mintha kizárólag az alapszükségletek lennének létfontosságúak. *„Akkor is lehetnek esztétikai szükségleteink, ha nincs mit ennünk vagy nincs hol aludnunk. Néha ez az egyetlen módja annak, hogy valamibe kapaszkodjunk”* - mondják.

32

„A lányomat cseppet sem érdekli, hogy ágyban alszik-e vagy sem, mert azt a pénzt, amiből ágyat vennénk neki, sokkal inkább költené lovaglőórákra” magyarázza Joëlle.

Patricia Genevieve Anthonioz de Gaulle-nak, az ATD Mozgalom akkori elnökösszonyának esetét idézi fel. A második világháború alatt Genevieve de Gaulle átélte a ravensbrücki koncentrációs tábor megpróbáltatásait: *„Azt mondta, amikor mindentől meg volt fosztva, a kultúra és a spiritualitás segítette abban, hogy talpon tudjon maradni.”*

Ekkor azt javasoltam az aktivistáknak, használják a táblát ahhoz, hogy bemutassák, ők hogy látják az emberek szükségleteit. Ekkor a piramis különböző részekre osztott, fontossági sorrend nélküli körré alakult, és minden egyes rész egy-egy szükséglet nevét kapta (egészség, kultúra, erőforrás, lakhatás, szellemiség, oktatás, munka,...).

A helyi szociális iroda szakembere azt javasolta, hogy az ábra legyen inkább értékelő táblázat, hogy az átlag- és szakember egyaránt mérlegelhesen: *„Így az egyén kifejezheti, hogy viszonylag elégedett a szállásával, miközben aggódik egészségi állapotáért, gyermekei iskoláztatásáért, munkájáért...”*

Azóta tanítják a körré átalakított piramist bizonyos szociálismunkás-képző intézetekben. A különféle tudások és gyakorlatok találkozásának kísérleti programjaiból nyert tapasztalatok eredményeként pedig az évek folyamán számos koprodukció született szakmai intézményeken belül, és a

tudományos körök részéről egyre nő az érdeklődés a tudások és szegénységben élők találkozásával létrehozott részvételen alapuló kutatások iránt.

Amire egy vén diófa tanít

Mariana Penciu írása (Politikai Tanulmányok Intézete a Romákért és a Kisebbségekért - Bukarest - Románia)

Bukarestben, a Livezilor utcában, a Ferentari negyed legütött-kopottabb részében magasodik egy hatalmas és dús lombú diófa, mely körül nagy kupacokban áll a szemét. A fával szemben egy háztömb található. A házszámot, a 38-ast, amelyet gondos kezek írtak egy papírcetlire, a főbejárat fölé akasztották ki.

© photos Goran Mihailov

Ez a papírcetli az egyetlen olyan része az épületnek, amelyről azt mondhatjuk, hogy úgy néz ki, ahogy kell. Minden más nagyon rossz állapotban van, éppúgy, mint a városnegyed többi épülete. Szinte egyikük sem lett felújítva a 40 évvel ezelőtti építésük óta. A 38-as háztömb egy olyan lepusztult épületegyütteshez tartozik, amely 15 négyzetméteres garzonlakásokból áll. Ezeket az 1970 és 1980 között épült garzonlakásokat eredetileg fiatal házaspárok első otthonául szánták, illetve, hogy ideiglenes lakhelyül szolgáljanak egyedülálló dolgozók számára. Manapság egész családok élnek ezekben az egy szobából álló szűkös kis lakásokban.

Amikor belépünk az épületbe, a tájkép megváltozik, a kinti szemétnek nyoma sincs. A lépcsőház ki van takarítva, és a tisztaság illatát érezhetjük a földszinttől a negyedik emeletig. De ez nem volt mindig így. Nem is olyan régen az ingatlan tele volt penészgombával, szeméttel, illetve megrongálódott falakkal. A víz beszivárgott, és helyenként hiányoztak az ablakok. 2017-ben ilyen siralmas lakhatási körülmények között élnek a legszegényebb és legvédtelenebb emberek Románia fővárosában.

A lakók elmesélik, mi mindennel próbálkoztak hosszú éveken át, hogy megoldják a problémáikat és az épületet tisztává varázsolják, ahol a családjuk biztonságban lehet - mindezt eredménytelenül. Nem számíthattak az önkormányzat segítségére, mivel soha nem volt elég az erre fordítható anyagi támogatás. Ráadásul a szomszédok egymás iránt is bizalmatlanok, gyakran éri vád egyiküket-másikat, hogy hasznot akartak húzni a felújítási munkálatokból.

A lakossági összefogás a Politikai Tanulmányok

Intézete a Romákért és a Kisebbségekért által közzétett felhívás nyomán született meg, a Romániában működő Enel villamosenergia-társasággal együttműködésben. Ez a projekt része annak a törekvésnek, hogy javítsa a villamosenergia-hozzáférést és jobb életkörülményeket teremtsen Ferentariban. Az elgondolást „kismama-klubban” terjesztették, egy olyan csoportban, amely több mint 20 nőből áll, némelyikük roma, némelyikük nem. Nagyon elszántak, hogy átalakítsák városnegyedük, Ferentari rossz arculatát a civil összefogás segítségével. Azért dolgoznak együttesen, hogy megkeressék és beazonosítsák a megoldásokat a közösség problémáira.

10 ezer lej (2 200€) állt rendelkezésre a projektre, azzal a feltétellel, hogy egy legalább 15 emberből álló csoport jöjjön létre, amely aztán együttesen kijelöli azt a problémát, amely leginkább megnehezíti a kis közösség életét, megtalálja a megoldásokat és át is ülteti a gyakorlatba. A 38-as szám lakói megalakították a „szomszédok csoportját” és

elhatározták, hogy felújítják az épület lépcsőit, megjavítják a tetőt, illetve kicserélik a lépcsőház kapuját és pótolják a hiányzó ablakokat. Az alapítvány segítségével, ez az új csapat képes volt saját maga megszervezni forrásait, illetve megtervezni a munkálatokat. Az Enel anyagi támogatásával meg tudták venni a szükséges anyagokat. Minden felújítási munkálatot saját maguk végeztek.

Nem volt könnyű összeszedni az embereket és elérni, hogy csoporttá szerveződjenek: *„Nem vett részt benne az összes lakó. Nem tudtunk mindenkit meggyőzni, de azok közül, akik nem dolgoztak, néhányan üdítőt hoztak a munkában részt vállalóknak”.*

Az emberek főleg a hétvégéken és kora este a munkájuk után dolgoztak, néhányan akár este 8 óráig is. Közel 30 ember vett részt a projekt minden részében, a tevékenységek megtervezésétől (március vége) egészen a kivitelezésig (augusztus eleje). A szabad idejüket áldozták munkára, mielőtt akadt egy kis idejük, felosztva egymás között a

feladatokat, egymást támogatva és biztatva, hogy minden sikerülni fog.

Bár a projekt nagyon nehéz volt, a lakók boldogok, és még most is libabőrösek lesznek, amikor arról beszélnek, amit véghez vittek. Elégedetten gratulálnak egymásnak az elvégzett munkáért. Egyikük beszámolt az egyik asszony kiemelkedő teljesítményéről: *„Két gyereke van, egyikük nagyon beteg. Mégis részt vett a munkában. Felsöpörte a padlókat, lefestette az összes lépcsőt, nem csak azt a részt, amelyik az ő emeletén található. És egy másik nő is nagyon sokat segített, pedig epilepsziás”.*

© photo Goran Mihailov

A felújításokon túl, ez a projekt abban is segített, hogy a lakók bizalmi kapcsolatot alakítsanak ki egymás között, és hogy mint közösség, közelebb kerüljenek egymáshoz.

Öröm látni ragyogó szemüket, valahányszor csak elmesélik történetüket. Nagyon elégedettek saját munkájukkal és hálásak a kapott segítségért, amely nélkül *„álmaik nem válhattak volna valóra”*. Ma már úgy vigyáznak a tiszta épületekre, mint a szemük fényére: *„A mi lépcsőházunk tisztább, mint az összes többi. Más lett a hangulata, ezért figyelünk arra, hogy mindenki vigyázzon a tisztaságra. Még a 6 éves kislányom is vigyáz a lépcsőházra, és megtiltja az embereknek, hogy összefogdossák a falat”*.

Még ha mindenki érzi is, micsoda öröm költözött be a 38-as szám alá, senki sem felejtje el, hogy maradtak még rendezésre váró problémák. A ház előtt csak gyűlik a szemét, mivel nincsenek szemeteskonténerek. Emiatt gyakran elárasztják őket a patkányok és a csótányok. Még mindig előfordul, hogy

szivárog, olykor egyenesen áll a víz az alagsorban, és még folytathatnánk a sort. Az egyetlen remény Ferentari lakói számára az, hogy jobban szerveződnek annak érdekében, hogy javítsák életkörülményeiket. Pozitív példaként akarnak szolgálni a szomszédságnak és véget akarnak vetni a lakóhelyükkel, Ferentarival kapcsolatos előítéleteknek.

A 38-as szám lakói folytatják projektjüket az ingatlan előtt, a vén diófa körül. Az öreg fa, melyet annyira szeretnek, életük rendíthetetlen társa, közösségük védelmezője. És mélyen elgondolkoztatja őket, valahányszor a szél belefúj leveleibe, a fa pedig szétszórja a szemetet pusztán a levelek erejével.

A remény csapata

Egy csapat fiatal részt vesz a Hajléktalanok Labdarúgó Világbajnokságán, s ez egy jobb jövő széles horizontját nyitja meg számukra

Viktor Krikov tollából, Bulgáriából

2017. augusztus 29-től szeptember 5-ig Osloban, Norvégiában rendezték meg a Hajléktalanok Labdarúgó Világbajnokságát. Egy Bulgáriából érkező csapat, « A remény csapata » is részt vett ezen a tornán.

Most lesz hat éve, hogy vezetésemmel megalakult « A remény csapata ». Az volt a legfontosabb, hogy valódi csapatot hozzak létre. A fiúk, a játékosok nagy része sosem hagyta el a városnegyedét vagy a várost, amelyben él. Ezért maga az, hogy Szófiában zajlott a felkészülés, nagy kihívást jelentett számukra. A tökéletes felkészülés érdekében 50 napig együtt edzettek. Ezt az időt mind együtt töltötték, szüleik és szociális munkások nélkül, hogy egyetlen dologra összpontosítsanak: a labdarúgó-bajnokságra.

A szuggesztópédia módszerének szabályait követve dolgozunk, amely nem tartozik a hagyományos tanulási módszerek közé. Ez egy bolgár tudós által kidolgozott, nagyon dinamikus és alternatív módszertan, amely a művészetnek és a játéknak egy barátságos és szabad légkörben való alkalmazásán alapul. A fiataloknak nehéz úgy tanulniuk, hogy nyugton kell ülniük egy széken. A szuggesztópédia lehetőséget kínál arra, hogy egyszerre mozogjanak és tanuljanak.

Ezt felhasználjuk a sportban, de abban is, hogy segítsünk nekik angolul tanulni. Minden reggel angolórán vesznek részt, hogy sikeresebben kommunikálhassanak a többiekkel a bajnokság alatt. Ily módon több esélyük nyílik arra, hogy valódi résztvevőkké váljanak. A délutánok az edzők irányítása alatt történő fociedzések számára vannak fenntartva. Mára az egyik gyermekotthonban felnőtt fiatalból is edző lett, és velem dolgozik.

Szeretnénk, ha ki lehetne terjeszteni ezt a módszert az egész évre, és más gyermekcsoportok számára is. Jelenleg Bulgária hét városában működnek helyi csapatok, összesen körülbelül 70-100 fiatallal. És a válogatott összetétele minden évben változik. A Hajléktalanok Labdarúgó Világbajnokságán szereplő játékosok ezekből a csapatokból kerülnek ki. Jönnek gyermek- és ifjúsági otthonból, vagy épp börtönből szabadultak. Olyanok is vannak, akik romanegyedekből származnak. Amikor beálltak a csapatba, nemigen voltak céljaik az életükben.

Kezdetben jó néhányan, akik úgy gondolják, nem elég jók, abbahagyják a játékot. De mi sosem bátorítjuk őket erre a lépésre. Ha csatlakoznak a csapathoz, minden szeretetünkkel és tapasztalatunkkal azon vagyunk, hogy ezután jobb életük lehessen. Lehetőséget adunk nekik, de utána nekik kell saját magukból kihozniuk a legjobbat.

Vannak, akik tehetségesebbek, mint mások, de nem ez a legfontosabb.

Az egyik srác 2011-ben kezdett el játszani. Abban az időben egy kis szobát bérelt egy otthonban, Szófiában. Az elején még a labdát sem tudta rendesen levenni - mintha falnak pattant volna. De három évvel később ott volt a nemzeti válogatottban, a Chilében rendezett Hajléktalan Labdarúgó Világbajnokságon. Nem ő volt a legjobb játékos, de rengeteget dolgozott ez alatt a három év alatt, eleget ahhoz, hogy válogatott lehessen. Jelenleg egy ablakmosó cégnél dolgozik. Jól boldogul.

Ez a fiatalokkal végzett óriási munka lehetővé teszi számukra, hogy apránként, lépésről lépésre megváltoztathassák az életüket és munkát találjanak.

Amikor ilyesmi a világbajnokságról való hazatérésük után 3-6 hónappal történik, azt mondhatjuk, hogy ez biztosan « A remény csapatához » való tartozásuknak köszönhető.

Igaz, hogy a többségük kezdetben nem veszi igazán komolyan az edzéseket, de három hónap elteltével teljesen megváltoznak. Szeretném azt hinni, hogy ez nem csak « A remény csapatának » köszönhető.

Mindez lehetőséget nyújt számukra, hogy észrevegyék: mások jobb életet élnek, van állásuk és elég pénzük, hogy megéljenek. Megváltozik a gondolkozásmódjuk és a munkához való hozzáállásuk. Kapcsolatba kerülnek más emberekkel, és ez esélyt ad nekik arra, hogy pozitív irányban változtassanak az életükön. Nagy részüknek például ma van munkahelye.

Egy dolog biztos számomra: maga a tény, hogy egy futballcsapathoz tartoznak, rányitja szemüket a nagyvilágra.

Ezek a fiúk, különösképpen pedig azok, akik részt vettek az oslói világbajnokságon, « A remény csapatának » köszönhetően másképp kezdik látni a világot - és a világ is másképp kezdi látni őket.

Átformálódó közösség

Brooklyn-ban (USA) egy bizonytalan körülmények között élő fiatal anyuka felismeri a tehetségeket és új programot valósít meg egy szociális központban.

írta Marcia Kresge (USA)

A szociális központba, ahol dolgoztam, egy Toni nevű fiatal anyuka érkezett pénzt kérni, hogy etetni tudja gyermekeit. Kérésének nem tudtunk eleget tenni, de meghallgattuk, körbevezettük a központban, leírtuk, milyen a számítógépes terem, milyenek a táncórák és a zongoraórák, beszéltünk neki az „open mic”-ről, amely egy mindenki számára nyitott előadóest, valamint a havonta szervezett közös étkezésről is, melyhez ki-ki a maga lehetőségei szerint járul hozzá. A számítógépes terem hallatán nagyon fellelkesült, és megkérdezte, hogy felolvashatna-e egy verset vagy egy rövid esszét a következő „open mic”-en. Természetesen igent mondtam!

Ettől kezdve minden nap eljött a számítógépével, csak hogy írjon, és még többet írjon. A központ dolgozói közül többen is panaszkodtak, hogy Toni hétéves fia egész nap a tévét nézi, és hogy Toni folyton a számítógépes teremben van, ahova a többi felhasználó csak alkalomadtán tér be.

Mivel én vagyok a központ igazgatója, azt mondták, nekem kell szabályoznom, hogy Toni hány órán át használhatja az ingyenes internetet, és a fia mennyi időt tölthet a tévé előtt. Ráadásul az anya olykor azt is megtette, hogy nálunk hagyja a fiút, míg ő hazament és gondoskodott idős élettársáról, aki már nem tudott dolgozni. Arra is kértek, valahogy vegyek rá másokat is, hogy használják a számítógépes termet. Mindemellett egyértelmű volt, hogy Toni, aki buszsofőr volt, megpróbált munkát találni, hiszen segítséget kért önéletrajza és motivációs levelei megírásához.

Egy nap elmesélte, hogy a központban töltött idő lehetőséget adott neki arra, hogy gondolkodjon. Hozzátette, hogy gyermekeinek bejelentette: „*Anya a központban fog dolgozni.*” Minden nap eljött és zárásig maradt, elvegyült a bentlakók és a bejáró környékeliek között, és dolgozott a gépén.

Amikor elmesélte történetét az „open mic”-en, mindenki meghatódott. Felolvasott három

verset is. A jelenlévők előtt azt is bejelentette, hogy reméli, hamarosan megjelenik első verseskötete. Ekkor tehát megbizonyosodhattunk arról, hogy Toni dolgozik, méghozzá anélkül, hogy fizetést kapna érte.

Teltek a hónapok, Toni továbbra is járt a központba és megkért minket, hogy lektoráljuk a könyvét. A következő „open mic”-en blues stílusban elénekelt egyik versét. Micsoda hang! A közönségben ott volt a fia, a lánya és egy barátja, hogy megnézzék „anya munkáját”.

És ez még nem minden. Kiderült, hogy egy ilyen nő, mint Toni, aki szegénységben élt és folyamatosan azzal a nehézséggel kellett szembenéznie, hogy valamiképpen összeegyeztesse a családi életet azzal az elszántsággal, amellyel továbbra is dolgozni akart, rejtett képességekkel rendelkezik a kapcsolatok kialakításának terén, mint ahogyan ez meg is nyilvánult abban a javaslatában, hogy minden héten rendezzünk „open mic”-et.

Toni gondoskodott minden előkészületről. Ő hozta a terítőt, a gyertyákat és a függönyöket, hogy a nagytermet egy jazz klubba alakítsa. Kezdeményezését örömmel fogadták. Mivel folyton a központban volt és találkozott az ide érkező zenészekkel, költőkkel és művészekkel, egyértelmű lett számára, hogy a közösség tagjainak szüksége van egy klubra, ahol megoszthatják művészetüket. Ugyanúgy, ahogy korábban mi azt gondoltunk, hogy egy szegényekből álló közösségnek is szüksége van olyan fórumra, amelyre meghívhatja a legkülönbélebb művészeket, Toni tovább akart menni, és minden héten össze akarta hozni a helyi művészeket.

A megnyitó estét követő ülésen az igazgatótanács elismerte, hogy valódi eredményeket lehet elérni, ha elegendő időt biztosítanak a projektek kibontakoztatására, míg korábban a munkatársak úgy érezték, mintha a központ anyagi forrásait szándékosan nem használták volna fel megfelelően. Hogy mi történt?

A központ - szándékos törekvés nélkül - létrehozott egy olyan személyt, aki képes a közösséget átformálni. Ez új kezdetet jelentett a szociális központnak és Toninak is, hiszen ezáltal lehetősége nyílt egyrészt arra, hogy projektjét továbbfejlessze, másrészt arra is, hogy ezért a munkáért fizetést kapjon.

Büszkén mutatja be kiadott könyvének online elérhető verzióját: *From Me to You (Tőlem Neked)*.

„Soha nem fogom feladni!”

A mintiai roma közösség egyik tagja, hagyományos táncot és zenét tanít és ez arra ösztönzi a gyerekeket, hogy iskolába járjanak.

Florin Michi (Románia)

Közösségünkben a tánc és a zene mindenki öröme. Látni ezt, úgy döntöttem, hogy a tánc segítségével neveljem őket kicsit. 2009-ben indítottuk a csoportot és még külföldre is megvoltunk hívva olyan helyekre, mint Franciaország és Svájc, Még a „*Romániának tehetsége van*” című TV műsor versenyén is részt vettünk.

Mikor a közösségem látta azt, hogy a zenével hová jutottunk, sokan, de főleg a gyerekek táncot akartak tanulni. Ennek érdekében létrehoztam egy kulturális egyesületet. Míg tevékenységünk 90% -ban a kultúráról szól, 10%-ban szociális kérdésekkel foglalkozunk. Így tudtam megragadni a figyelmüket és úgy döntöttek, hogy csatlakoznak hozzám. Látták, hogy ilyen módon sokkal tovább juthatunk.

Rájöttem, hogy közösségünkben ez sokkal nehezebb, de nem adtam fel, mivel együtt érzek ennek a generációnak a gyerekeivel. A szülők elküldik őket iskolába, viszont a nap többi részében semmit sem csinálnak. Nem készítik el házi feladataikat és más hasznos

dolgot sem tesznek. Tudva mindezt, tenni akartam valamit. Miért ne használják ki szabadidejüket hasznosan házon kívül?

Csinálhatunk valamit közösen, habár engem ezért senki nem fizet meg és semmi pénzt nem szerzek ezzel. Nagyon sok dolgot megtapasztaltam életemben és beilleszkedtem a társadalomba, ezért segíthetek nekik is beilleszkedni. Annyi dolog van ami visszatart minket! Sok a negatív példa, viszont sok jó is létezik. De az emberek, és itt a románokra vonatkozom, csak a romák által elkövetett rossz dolgokra emlékeznek és egy kalap alá sorolnak minket. Mondtam magamnak változtassunk valamit, hogy szüntessük meg közösségünk meggyalázását.

A tánc által világot láthatnak és ez felbátorítja őket arra, hogy iskolába járjanak.

Egy pár napja hozzám jött egy szülő és elmondta, hogy a gyereke nem jár iskolába. Leültem, elbeszélgettem a gyerekekkel és elmondtam, hogy az iskola nagyon fontos. Ezt mondtam neki: „ *Aki nem jár iskolába, az*

táncpróbára se jöjjön, mert nem fogom tanítani. ”

Másnap a gyerek korán kelt és elment az iskolába mivel félt attól, hogy többet nem jöhet a táncóráimra. Ez számomra jó hír, mivel ha a dolgok így működnek a gyerekek tudni fogják, hogy gyengéden “nyomást” gyakorolhatok rájuk, annak érdekében, hogy iskolába járjanak. Iskolába kell járniuk ahhoz, hogy megtanuljanak viselkedni és kellőképpen cselekedni a társadalomban.

Azután pedig táncolhatunk, hogy örömet szerezzünk nekik, hogy motiváljuk őket és adhassunk nekik valamit aminek előre örülhetnek.

Én úgy gondolom, hogy minden az oktatással kezdődik, így egy gyerek minél többet kéne iskolába járjon és különböző helyekre is.

Például egy gyerek most Mintián tanulhat, majd később Déván és ezáltal nagyon sok dolog változhat a gyerek számára jó irányba: tanárok, diákok, mentalitás, minden. A gyerek

pedig még ezen túl is láthat lehetőségeket, mint a középiskola, szakiskola és egyetem.

A tánc jó hatással van a személyes motivációra.

Ha egy gyereket arra kérek, hogy tanuljon meg egy verset, nem fogja megtanulni. De ha oda megy és táncol a közönség előtt és utána kérem meg arra, hogy megtanulja a verset, ez alkalommal meg is tanulja. Most az idősebb gyerekekről beszélek, akik középiskolások, mint az én kilencedikes fiam is. Mikor középiskolába mennek, természetes, hogy a mentalitásuk is változik.

Az, hogy valaki mögötted álljon és támogasson, ez az ami hiányzik közösségünkben.

Hiszek abban, hogy egy nap ez sikerülni fog, mivel tudom, hogy a romák szeretik a zenét. Azt szeretem mondani másoknak, hogy folytassák, ne álljanak meg, mert lehetséges a dolgokon változtatni. Annak ellenére, hogy nincsenek nagy eredményeink amik nagy

hatással legyenek a közösségre, számomra fontos tudni azt, hogy itt van ez a tizenhárom gyerekből álló csoport akik valamit tanulhatnak.

Az én álmom az, hogy diplomás tanárok taníthassanak zenét a roma gyerekeknek és megfelelő minőségű hangszerek álljanak rendelkezésükre amin játszhatnak.

Soha nem fogom feladni!.

Mindenkit összehozunk

Egy magyarországi kisfaluban, egy szervezet kulcsemberei egy karácsonyi összejövetelt szerveznek önerőből, ami új lehetőséget nyit a közösségen belüli kapcsolatok megerősítésére hosszú távlatban.

Balog Jenőné (Móni) és Gertiver Erszébét (Erzsi) története - Magyarország

Móni 6 éve dolgozik falujában, Toldon. A közösségfejlesztő programot működtető Igazgyöngy Alapítvány kilenc dolgozójának egyike. A falu kultúrházában különböző programokat vezet.

Erzsi egy éve dolgozik Mónival. Ő meséli: „A falunk olyan, mint egy zsákutca. Nincsenek munkahelyek, még élelmiszerbolt sincs, egyszerűen semmi nincs itt. Az alapítvány sok

időt tölt a gyerekekkel, a tanulási képességeik fejlesztésével. Minden héten szerveznek egy találkozót, ahol sok mindent meg tudunk beszélni - velük is, meg magunk között is. Az utóbbi időben sok minden megváltozott erre felé. A legfontosabb ezek közül, hogy sokkal jobban kijövünk egymással. Ha valamiben nem értünk egyet, azt meg tudjuk beszélni. Örülünk neki, hogy együtt lehetünk. Közülünk egyre többen vélik úgy, hogy együtt jobba tehetjük itt az életet. Hiszem, hogy ennek a kis falunak van jövője, és hogy a gyerekeinknek jobb életük lesz.”

„Van egy kertünk, tele, zöldséggel, fűszernövényekkel. Új terv a paradicsom, és a zöldségek felhasználása. Minden héten szervezünk egy közösségi programot és a gyerekek számára is szerevezünk különböző tevékenységeket. A falu asszonyai meg varrnak, hímeznek, és a gyerekek rajzait felhasználva, amiből van némi bevételük is.” teszi hozzá Móni. Móni és Erzsi fadobozokon és textilanyagokon lévő rajzokat is festenek amelyeket a gyerekek készítettek.

Ezen kívül ikonokat is festenek.

A tavalyi karácsonyi bulira vagyunk a legbüszkébbek. Az Igazgyöngy Alapítvány munkatársainak nem volt idejük megszervezni. Így Móni elhatározta, hogy meglepetés bulit szervez a Gyöngyösök részére: „Mikor vége lett a közösségi programnak, kértem a szülőket, hogy maradjanak még itt egy kicsit a gyerekekkel együtt. Akkor beszéltem velük, úgy, hogy a Gyöngyösök ezt ne hallják. A szülők ebben partnerek voltak. Még a szülőket is bevontam, bátorítottam őket, hogy menjenek fel a színpadra és együtt énekeljenek a gyerekekkel!”

Aztán hetente egyszer próbálták a gyerekek a dalokat, Móni meg a szülőkkel készült a bulira.

Természetesen Erzsi is sokat segített: *„Nagyon sokat próbáltunk a gyerekekkel, gyakoroltuk az énekeket, a verseket, hogy ki mikor következik, én segítettem nekik ebben. A kicsikre, - tudod milyen édesek, - azért rájuk kellett szólni, hogy maradjanak már egy*

helyben, és ne mászkáljanak, de azért nagyon jó volt!”

Móni nagyon meglepődött azon, hogy milyen lelkes volt mindenki:

„És mindenkinek mondtam, hogy süssön egy tepsi süteményt. És képzeljétek el, még én is meglepődtem, mennyien jöttek el a faluból. Rengetegen voltunk, kevés volt a Kultúrház, a Kultúrterem. Még olyanok is bejöttek, akiket egy évig nem láttunk és nekem is nagy meglepetés volt az, hogy mikor jöttek a gyerekekkel és hozták a süteményt! És több asztalt meg tudtunk teríteni és hát, én is elérzékenyültem, hogy láttam, hogy így össze lehet őket hozni, és hogy így mellénk álltak. És az volt benne a legszebb, mikor a gyerekekkel felléptek fehér ruhába, és mindegyiknél ott volt a gyertya és elkezdtük azt a dalt. Gyönyörűen elkezdték énekelni és többen is elérzékenyültek.

Nagy kő esett le a szívemről, hogy hála a Jóistennek, minden szépen és simán ment!

Csodálatos volt azt látni, hogy a faluban élő emberek, akiket egy évig nem láttál, azok is ott ülnek, hogy így össze tudtuk őket hozni, hogy ők voltak a segítség, érted? Amiről én még álmodni se mertem!

Ez a Karácsony tényleg arról szólt, hogy ez a szeretet ünnepe, és mindenki legyen boldog.”

Ritok L Nóra, az Igazgyöngy Alapítvány alapítója a történetekről megjegyezte:

„A karácsonyi rendezvény csodás volt! Azt hiszem ez volt az első esemény amit ők maguk szerveztek meg. Megtapasztalták saját erejüket és felfedezték a közösség erejét. Ezek után, Móni és az a kis csoport akikkel előkészítették a tevékenységeket, más eseményeket is szerveztek segítség nélkül és sok alkalommal javasoltak egy új megközelítést.”

A karácsonyi bulit követően csak egy család nem jött vissza a közösségi központba valamilyen feszültség miatt. Móni meséli, milyen nehéz minden családot bevonni, mert akadnak olyanok akiket nem lehet lekötni: *„Én sem értem őket mindig, de azért továbbra is próbálkozunk...”*

„Imádom a munkámat, még ha néha nehéz is. Ha valami nem sikerül, az megérint, de rengeteg örömteli dolog is történik, arra ösztönöz, hogy folytassuk, amit csinálunk. Ez a karácsonyi buli is ilyen volt.”

Még a vezetéknévüket sem tudom

Dramane elhagyta családját, mikor még csak gyermek volt. Távozása nagyon törekennyé tette a család és a faluközösség viszonyát. Apránként újra felvette a kapcsolatot az övéivel, ők pedig így újra megtalálják helyüket a faluban.

Guillaume Charvon (Burkina Faso) elbeszélése

Yacoubával, a burkinai állandó önkéntessel rendszeresen járjuk az ország fővárosát, Ouagadougou-t, és hónapok óta minden szerdán találkozunk Draman-nal, az utcán élő 13 éves fiúval. Akkoriban már nemcsak a „Holdsugár Olvasóterem” tevékenységében vett részt, hanem rászánta magát, hogy éljen barátságunkkal, amelyet felajánlottunk neki. Rendszeresen ellátogatott hozzánk a Száz Mesterség udvarába, vagyis egy olyan helyre, ahová több mint 30 éve járnak a legmagányosabbak, gyermekek, fiatalok és felnőttek, hogy megtanulják és egymással is megoszthassák tudásukat, ébren tartsák erejüket és a reményt, hogy a nyomor egyszer véget ér. Dramane érkezésével új korszak kezdődött.

Meghívtuk, hogy kapcsolódjon be a kőműves műhely heti programjába az udvarban. Igaz, nem keresne vele sok pénzt, de véghez vihetne valamit, amire büszke lehet. Egy csapat fiattal együtt nevettünk, izzadtunk és mindenben segítettünk egymásnak, hogy végül sikerüljön helyreállítani az udvar egyik

épületének támfalait. „*Kőműves vagyok, mint az apám*” - mondta ekkor Dramane. Ekkor lettünk igazi barátok.

Burkina Fasóban egy mondás úgy tartja, hogy „*Csak akkor lehetsz a barátja valakinek, ha ismered a családját is.*” Megbeszéltük, mit is jelentett számunkra ez az egy heti műhelymunka és mit az ez idő alatt szövődött barátság, azt kértük Dramane-től, hadd találkozhassunk a családjával, hogy megmutathassuk nekik, amire ő ilyen büszke. Dramane elárulta, hogy a továbbiakban szabászatot akar tanulni. Nem sokkal később találtunk számára egy iskolát, ahol szabás-varrást tanulhat.

Yacouba és én ebben az időszakban kezdtük rendszeresen látogatni a családját Ouagadougou egy eldugott negyedében.

Minden találkozás alkalom arra, hogy egyre jobban megismerjük egymást, fényképeket mutogassunk Dramane-ról tanulás közben, és főként, hogy tanácsot kapjunk Draman-nal és

jövőjével kapcsolatban. Egy évvel később, számos látogatás után, Dramane édesapja bevallja, hogy azért élnek a falu szélén, mert a közösség őt tette felelőssé a fiú távozásáért. Azzal gyanúsították, hogy eladta őt, és sokan a faluból azt is kétségbe vonják, vajon életben van-e még.

Közben Dramane nem találta helyét az iskolában a gyerekek között. Folyton verekedett, aztán meg szégyenében elszökött... Felajánlottuk neki, hogy jöjjön velünk, amikor meglátogatjuk a családját. Nyomban ráállt, fülig érő szájjal.

Az egymástól való elszakítottság hosszú évei után végre eljött a mindeddig visszafojtott érzelmek kiáradásának ideje.

Dramane életében először találkozik azóta született öccsével és kishúgával. Yacoubával együtt jól tudtuk, hogy a családhoz való visszatérés nem jelenti egyből azt, hogy meg is találja közöttük a helyét. Mindenesetre egy út megnyílt...

Kihasználtuk ezt a rövid tartózkodást arra, hogy sétáljunk egyet a faluban és köszöntsük a falu vezetőjét, valamint a nagybácsikat és nagynéniket. És Dramane itt lépked mellettünk! A visszaúton Dramane elárulja: „*A nagynénik mind az utónevemen szólítanak, én pedig még a vezetéknevüket sem tudom.*”

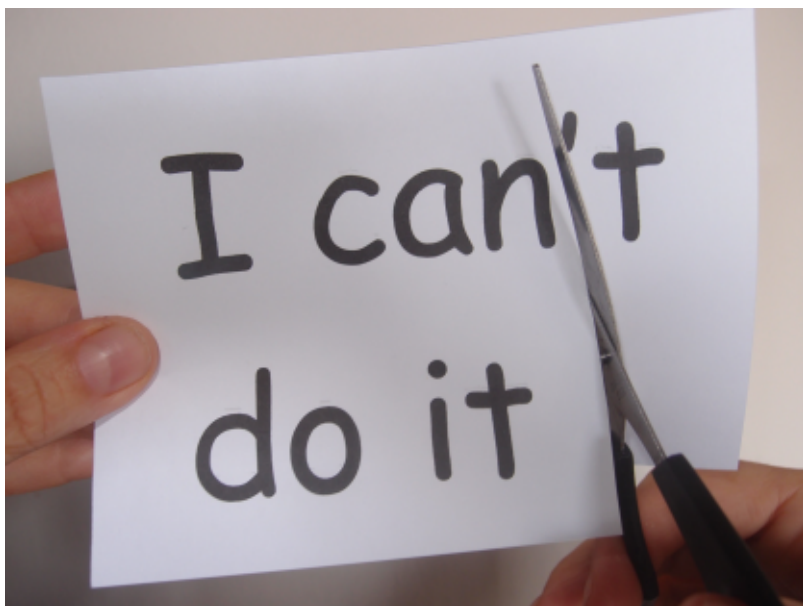
A következő esős évszakban Dramane visszatért a faluba, és családjával együtt művelte a földet. A száraz évszakban újra Ouagadougouba ment, de mielőtt az első csepp eső leesett, nyomban hazatért, hogy segíthesse a családját. Később apja tanácsára Maliba távozott, hogy nagybátyjával együtt annak boltjában dolgozzon. Ekkor 17 éves volt. Arra készült, hogy megházasodjon és családot alapítson - a szülőfalujában.

Lépésről lépésre, vissza az iskolapadba

Sergiunak hívnak, és 28 éves vagyok. Kamaszként utcagyerek voltam. Ma van munkám, lakásom és rendezett életem.

Sergiutól - Bukarestből (Románia)

De, hogy ide eljussak, szükségem volt időre és támogatásra, pontosabban a Parada által nyújtott támogatásra. A Parada egy olyan civil szervezet, amely bukaresti, utcára szorult fiatalok sorsán igyekszik javítani. Több százan élnek így. A Parada emellett nehéz helyzetű családokkal is foglalkozik.

A Parada engem a tanulmányok terén segített. Sokat beszélgettünk, miközben igyekeztek meggyőzni a tanulás fontosságáról. Végül is sikerrel jártak. Folytattam a tanulmányaimat a középiskoláig, aminek köszönhetően sok új lehetőség nyílt előttem. Ezen kívül, a Paradától anyagi támogatást is kaptam, például finanszírozták a szükséges iskolai felszereléseimet.

A Parada továbbá állandó tanácsokkal is ellátott. Így tesznek kisebbekkel és nagyobbakkal, aki csak hozzájuk fordul. Senkit sem kényszerítenek semmire.

Néhány nemzedékkel korábban, még máshogy álltak a dolgok. De manapság sokan jönnek egyenesen az utcáról olyanok, akik a legtöbbünkkel ellentétben, soha sem jártak iskolába. Nekem ilyenformán több szerencsém volt az árvaházban, mert tanulhattam, még mielőtt utcára kerültem volna. A mai fiatalokat igen nehéz meggyőzni, hogy tanuljanak. Az ilyen családokban ismeretlen az oktatás fogalma, egyszerűen csak a mindennapi túlélés a tét. Ezek a szülők tehát ugyanúgy hamar otthagyták az iskolát, így saját gyermekeiket sem tudják megfelelően támogatni.

Vannak fiatalok, akik azzal a szándékkal járnak iskolába, hogy befejezzék a tanulmányaikat, és a családjaik is mellettük állnak. Vannak viszont olyanok is, akik megelégszenek azzal, hogy eljönnek az intézetbe és beérik a minimális képzettséggel, amivel még éppen, hogy elboldogulnak a mindennapokban. Ez egyénfüggő.

Amikor az ember fiatal és az utcán él, úgy érzi, mint ahogy magam is átéltem korábban, hogy soha nem lesz esélye kitörni.

Ezek a fiatalok belefáradtak a helyzetükbe és csalódottak saját magukban. Nem bíznak magukban.

Ezért amikor eldöntöttem, hogy folytatom a tanulmányaim, nem csak a Parada miatt tettem, hanem saját magamért is. Az első lépésem az volt, hogy meggyőzzem magam képes vagyok rá, sikerülni fog. Mikor újra bízni tudunk magunkban, nagy dolgokat tudunk véghez vinni.

Mindehhez kell a megfelelő környezet. Kell az embernek valaki, aki ott van mellette, ami nem mindig adatik meg. Még ha mások részéről teljes bizalmat kap is, mint a Parada esetében, akkor sem megy semmire, ha magában nem hisz. Hiábavaló a Parada, és bármely más segítő törekvés.

Ilyen feltételek mellett nehéz élni. Ha az ember csak sajnálatja önmagát, hogy „Miért? Miért? Miért épp velem történik ilyesmi?”, csak belesüpped a saját helyzetébe.

De ha megfelelően tudsz hozzáállni, és élettapasztalatként tudod felfogni azt, ami veled történik, ahogy nekem is sikerült, meglátod, hogy apránként igenis előre fogsz jutni.

A mai napig is visszajárok a Paradához, hogy segítsek és bizalmamat ébresszek másokban is. Némelyik gyerek azzal jön oda hozzám: „Hé, hallottam, hogy saját lakásod és munkád van”. Olyankor megkérdezik, „Na jó, mi a titkod? Hogy csinálod?”. Példa értékű, ha az ember valamit elér, és az emberek hamar tudomást szereznek róla.

A múltban, akik a Paradánál velünk foglalkoztak, megbíztak bennünk. Ilyen módon, lassanként, mi is megtanultunk bízni magunkban. A Parada egyik feladata az, az otthontalan gyermekek tekintetében, hogy elhitesse velük: „Bízunk bennetek!”.

Küzdelmekkel teli élet a családjért

Írták: Maria, valamint Benoît és Véronique Reboul-Salze

Maria 20 éve él a dévai (Románia) Grigorescu nevű városrészben, vagyis azóta, amióta ezt a negyedet egy korábbi vágóhíd helyén létrehozták.

Egy helybéli elmondása szerint „ha az ember

A fénykép alatti szöveg: Martha (Point-Coeur) és Maria

egy egykori vágóhíd helyén lakik, akkor ő maga is állattá válik. Még ha jól tudja is, hogy ember, és nem állat, akkor is állati szintre lealacsonyítva érzi magát”.

Maria 63 éves, és 24 unokája van. Mariát hallgatva világossá válik, hogy kívülről nézve miért tűnik olyan piszkosnak a környék:

„Sokan élünk itt: gyermekek és édesanyák. Az anyák a fiatal gyerekekkel vitetik ki a szemeteszsákokat, hogy beledobják őket a konténerbe, de az túl magasan van nekik, ezért nem tudják rendesen beledobni őket, a zsákok így gyakran a földön maradnak. Aztán pedig a szél mindent szanaszét repít. Nem vagyok elégedett ezzel a helyzettel, de mitévő legyek? A lakásokban igyekszünk mindent tisztán tartani. Például újrifestettük a másik helyiséget, és ezen a héten ezt is újra fogjuk festeni, ahol most vagyunk. Az első helyiség tehát most már tiszta, és nemsokára ez is tiszta lesz. Mi szegény emberek vagyunk.”

A teleptől nem messze lévő két háztömbben éppen most zajlik egy lakáshoz

juttatási-elhelyezési program. Tavaly felajánlottak egy lakást Mariának, de ő inkább úgy döntött, hogy a telepen marad, még akkor is, ha szívesebben lakna máshol. Helyette a lakást a két vele lakó lánya egyikének ajánlotta fel:

„Egy pici - mindössze egyetlen szobás - lakást kaptam volna. Van egy másik lányom is, akinek három gyermeke van: Narcis, Zana és a kis Emmanuel. Amikor a férje visszajött, hagytam, hadd költözzön Elena az új lakásba, én pedig itt maradtam a másik lányommal és két gyermekével. Két helyiségünk van. Az elsőben lakom én, a másodikban pedig a lányom. Az ajtó nincsen zárva. Együtt élünk, és segíték.”

Maria nem akkor elköltözni a telepről, mert nem akarja magukra hagyni ott élő gyermeiket és unokáit. Addig velük akar maradni, ameddig mindannyian el nem hagyhatják a telepet. Maria emlékszik rá, hogy annak idején 10 évet kellett várni, amíg az önkormányzat bevezette az áramot a lakásokba. A vízért pedig még ma is az egyetlen, az udvaron található vízcsaphoz kell menni.

Amikor a telepen kívülről érkező, jószándékú emberek jöttek, hogy játsszanak a

gyermekekkel, Maria végig ott volt és ügyelt arra, hogy nyugodt hangulatot teremtsen. Ez az egyik módja annak, ahogyan igyekszik segíteni a telepen élőknek.

„Jól érzem itt magam. Igazából semmivel sincs problémám. Egyedül csak az udvaron lévő rendetlenség zavar egy kicsit. Látják Önök is, hogy néz ki. Viszont segíték a családomnak: gondoskodom a csecsemőkről, én főzök mindenkire, én mosok nekik stb. Nemrég itt jártak a rendőrök, bejöttek az udvarra, és azt mondták nekem: Maria, az Isten tartsa magát még életben, hogy segíteni tudjon a többieknek. Ezt csinálom minden áldott nap. Ezért kelek fel reggel, megmosdok, elmondom a Miatyánkot, aztán megállás nélkül dolgozom, mosok, dolgozom stb. Állandóan csak dolgozom, és közben azért imádkozom, hogy Isten erőt adjon nekem. Uram, ne hagyd, hogy lebetegedjek!”

13 éves vagyok és migránsokkal focizom

A migránsokkal való találkozásból eleinte félelem, később, a focinak hála, barátság születik.

Dorian (Franciaország)

photo blog : <http://www.histoiresordinaires.fr/>

Doriannak hívnak és 13 éves vagyok. Egy párizsi külvárosban járok suliba, és nemrég hetven migráns érkezett a városunkba. Egy egyesület vette gondjaiba és helyezte el őket egy, az ipari övezet határán lévő lakóházba, a helyi sportpálya közelében. A városi újság is megírta érkezésüket.

Minthogy magam is az ipari övezet szélén élek, izgatottan vártam őket. Igaz, egy kis nyugtalanság is volt bennem, mert mivel nem tudtam róluk semmit, még az is megfordult a fejemben, hogy veszélyesek lehetnek és bántani fognak minket.

Elsőként, még a többiek előtt, egy tizenhétéves afrikai migráns érkezett, papírok nélkül. Egy egyesület vette gondjaiba, ahova aztán mindennap eljárt. Megtanult franciául. Segítséget kapott, hogy megszerezze a szükséges iratokat. Miután regisztráltatta magát a Munkaügyi Központban, munkát is talált.

Odajárt focizni velünk a városi pályára. Lassanként megismerkedtünk vele. Amikor már beszélt egy kicsit franciául, beszélgetni kezdtünk...

Egy hónappal később, mikor a többi hetven migráns megérkezett, akadtak a környékeliek közül olyanok, akik nem néztek rájuk jó szemmel, és névtelen levelet dobtak az összes postaládába mondván, hogy semmi szükség itt migránsokra, akik veszélyt jelentenek ránk. Szerencsére a polgármester azonnal reagált, minden lakosnak küldött levelet, de még a városi honlapra és az újságba is berakatta. Elmagyarázta, hogy egy egyesület gondoskodik a migránsokról, hogy nem jelentenek semmiféle veszélyt, és nem kell hallgatni azokra, akik a levelet írták, *„de annyi bátorságuk sem volt, hogy aláírják”*.

Egy napon néhány, az egyesület által ellátott migráns jött a stadionhoz. Egymás között játszottak a pálya egyik ténfelén, míg mi a másikon.

Aztán egy óra múlva az egyikük odajött hozzánk beszélgetni. Barátaimmal elővettük néhány szavas angoltudásunkat, hogy egy kicsit megismerjük egymást. Nagyon szimpatikusnak találtuk őket.

Másnap és a rákövetkező hétvégén már egymással fociztunk. Egyik nap már vagy harmincan voltunk; nagyjából húsz migráns és mi tízen a barátaimmal. **Ráadásul alkalmazkodtak is hozzánk. Mivel többségük 20 év körüli volt, eleinte tartottunk attól, hogy túl erősen rúgnak, de mikor elkezdtünk játszani, visszavettek lövőerejükből, hogy igazodjanak hozzánk.**

Egyszer arra jött a város fotósa, és fényképeket készített rólunk focizás közben. Úgy találta, hogy ez nagyon klassz dolog, ezért a városi lapba is betette őket.

Apránként barátok lettünk, de mindig nehezen értettük egymást, így az első migráns, aki már nagyon jól beszélt franciául, segített nekünk fordítani, hogy beszélgetni tudjunk.

Így megtudtuk, hogy háború sújtotta országból jöttek, közülük néhányan erőszakos cselekmények áldozatai voltak, és hogy épp ez elől az erőszak elől menekültek el.

Azóta is békésen focizunk tovább. Néha újakkal találkozom, hiszen a hetvenből eddig, azt hiszem, csak körülbelül negyvennel találkoztam. Nagyon várom, hogy a többiekkel is megismerkedjek.

„Gyere, keressük együtt a barátság és a béke útjait!”

A TAPORI egy olyan, különböző háttérű gyermekek közötti, barátságot hirdető mozgalom, ami ott kötelezi el magát, ahol a gyermekek esélyegyenlősége a tét. Ahol együtt dolgoznak azért, hogy ez valóra válhasson. A TAPORI közreműködésével, bábokat gyártanak, és valódi történeteket fogalmaznak meg fiatalok a világ minden pontjáról, amelyek rámutatnak, hogy igenis lehetséges a béke, a gyermekek közötti barátság létrehozásával.

A horvátországi Abbáziából és Lovranból:

Hetente egyszer, a „Gyermekeink” egyesület foglalkozásai keretében, a horvátországi Abbáziában, beszélgetünk a gyermekek jogairól, és arról, hogyan lehet kitörni a szegénységből és a társadalmi elnyomásból, az országunkban és bárhol a nagyvilágban.

Máshol, létrehoztunk egy béke- és barátságláncot, valódi üzenetekkel. Ez is egy lehetőség a gyerekeknek arra, hogy részt vegyenek a felnőttek mellett, városukat és országukat érintő döntésekben. Minden évben találkozót szervezünk kormányzati képviselőkkel és a horvátországi gyermekjogvédővel, hogy bemutathassuk tevékenységünket. Ennek részét képezik a bábfigurák és a történetek.

A barátnőm, Sena, gyermekotthonban nőtt fel. Senki sem akart segíteni neki, vagy vele lenni. Én segítettem neki a tanulásban. Aztán barátok lettünk. Később, egy bosnyák

család befogadta. Most ott él. Azt gondolom, hogy mi mind egyelőek vagyunk és barátságban kellene élnünk.

Jan, 12 éves

A barátnőm, Alex, új az iskolánkban és más vallású. Mindenki gúnyolja emiatt. Valamelyik nap, láttam sírni is, és amikor megkérdeztem az okát, kiderült, azt mondták neki, hogy soha nem lesz egy barátja sem. Nagyon megsajnáltam és felajánlottam neki, hogy majd én leszek a barátja. Ez felvidította és én örültem neki. Úgy hiszem, nem kellene valakit a vallása miatt kiközösíteni.

Emilie, 14 éves

Ő a barátom, Benfik. 12 éves. Roma. Együtt járunk iskolába. Nem volt barátja, mindenki csak csúfolta. Én összebarátkoztam vele. Szerintem nem számít, hogy bárkit is kiközösítsenek, mindenki vel lehetne barátkozni, és a bőrszín nem lehet ok arra.

David 10 éves

Történet gyerekek közötti barátságról

A belgrádi « Csellengő » gyermek napközi otthonból - Szerbiából

A *Fiatalok integrációjáért központ* különféle projektekkel járul hozzá ahhoz, hogy a gyermekek és a társadalom közti konzultáció révén egy befogadóbb társadalom jöjjön létre. Mindezt a már létező technikák továbbfejlesztésével és újabbak bevonásával teszik. Ezáltal nemcsak minden olyan gyermek, aki az utcán él, hanem azok is, akiket ez a veszély komolyan fenyeget, azonos esélyt kapnak a fejlődésre.

A „Svratište za decu”, vagyis a « Csellengő » nevezetű napköziben 5 és 15 év közötti gyerekek számára nyújtanak támogatást. Olyan gyerekekről van szó, akik Belgrád utcáin élnek vagy dolgoznak, és családi életkörülmények miatt számos veszélynek vannak kitéve.

Az utcai nevelőcsoport rendszeresen felkeresi

azokat a helyeket, ahol ezek a gyerekek élnek, dolgoznak vagy az idejüket töltik.

Ebben a napközi otthonban az egyik, gyerekekkel közös szokásos műhelyfoglalkozás során régi bábokból és új anyagokból új

bábokat készítették; majd pedig igaz történeteken alapuló jeleneteket adtak elő. Az alábbiakban közreadok belőlük kettőt:

„*Strahinjának hívnak és 8 éves vagyok. Most már másodikba járok. A testvérem, Natasa ugyanabba az osztályba jár, amelyikbe én. Nem szeretek suliba járni.*

Minden reggel el kell mennem a napközibe, hogy iskola előtt zuhanyozzak. Ha nem csinálom, a

többiek a suliban kinevetnek. Néhány gyerek üldöz engem. A tanár ezért néha leszidja őket. Én ezt egyáltalán nem szeretem. Nincsenek barátaim. A tesómmal mindig egyedül játszunk.”

„Sanjának hívnak, 11 éves vagyok. Egy lepusztult barakkban élek az anyukámmal, a nagymamámmal és a testvéreimmel.

Tavaly elsős voltam. Amikor elkezdtem a sulit, idősebb voltam a többi gyereknél, és nem voltak szép ruháim, mint nekik. Először titkoltam, hogy a napközibe járok, mert szégyelltem, és még ha nem is direkt, a többiek kerültek.

A tanárom nagyon jó hozzám és segített, hogy megszokjam az osztálytársaimat és a környezetemet.

Most már van egy igazi barátnőm, Anisija, és sokszor megyek át hozzájuk, hogy együtt játszunk. És a többi osztálytársammal is szoktam játszani.”

Együtt erősek vagyunk

Joël egy fiatalember, aki Madagaszkár északnyugati részén, Mahajanga városában él. Egy falu lakosaival összefogva sikerrel fáradozott azon, hogy tető kerüljön a helyi iskolaépületre, és így ismét legyen hol tanulnia minden gyereknek.

Joël Félicien Heriniainatól (Madagaszkár)

Tavaly szeptemberben ellátogattam a sógorom szülőfalujába, több mint 100 km-re Antananarivotól, hogy segítsek egy síremlék rendbe hozatalában. Ottlétem alatt körbejártam a falut és láttam, hogy az iskolán nincs tető, nincs ajtaja, ráadásul csak két helyiség áll rendelkezésre az általános iskolás gyerekek fogadásához.

Megtudtam, hogy az osztályok felváltva 2-2 órát tanulhatnak naponta, és hogy csak a legnagyobbaknak jut több idő, hogy biztosan átmenjenek az általános iskolai tanulmányaikat lezáró vizsgán. És azt is, hogy az esős évszakban az iskola egyáltalán nem tud gyerekeket fogadni.

Azt is elmesélték, hogy a tanulók jól teljesítenek a vizsgákon. Ez nagyon szíven talált, és egyből fellelkedtem, úgy éreztem, tennem kell valamit. Felkerestem a falu vezetőjét, hogy

beszéljek vele. Ő azonban letorkolt: „**Miért érdekel ez téged? Hiszen idegen vagy a faluban.**” Igyekeztem megőrizni a nyugalmamat, és elmagyaráztam neki, hogy nem tudom elfogadni, hogy a gyerekek ne tudjanak tanulni, amikor esik az eső. Erre kijelentette, hogy nincsenek anyagi forrásaik az iskolaépítésre.

Amint hazaértem, kikértem a sógorom véleményét az iskoláról. Azt mondta: „**Foglalkozz a munkáddal, nem a te dolgod, hogy ezzel törődj.**” Legbelül viszont éreztem, hogy igenis, törődnöm kell a dologgal.

Találkoztam az egyik tanárral és elmeséltem neki, hogy ugyan anyagi segítséget nem tudok nyújtani, viszont ötletelhetünk együtt az iskolával kapcsolatban..

Azt mondta, hogy ő is szeretné rendbe hozni az épületet, de még nem találta meg a módját.

Elmentünk a városházára, ami úgy egy órányi járásra volt. Amint meglátta a tanárt, a polgármester már mondta is: „**Továbbra sem elég nagy a költségvetésünk egy iskola felépítésére és maga képtelen pénzt szerezni rá!**” De én erősködtem: „**Kérem, engedje meg, hogy megbeszéljük az ügyet, ahogy férfiakhoz illő!**” Azt válaszolta: „**Ki vagy te, hogy bele akarsz avatkozni a helyiek dolgába? Idegen vagy, csak most érkeztél a faluba.**” Elmondtam neki, miért jöttem. „**Törődj csak a magad dolgával, aztán menj haza!**” Így végződött a találkozás.

Történetesen az ATD Negyedik Világ Mozgalom egy csoportjához tartozom, amely különböző szociális helyzetű tagokból tevődik össze, és mind egyformán kivesszük a részünket a Mozgalom madagaszkári működésének megszervezéséből. Az egyik ilyen megbeszélésen eszembe jutott a fenti beszélgetés.

A tanítóval együtt összehívtuk a szülőket és a következőket mondtuk nekik: „Közeledik az esős évszak, és ha tényleg szeretnék, hogy az iskola megújuljon, Önök is hozzá tudnak ehhez járulni.” Eldöntöttük, hogy az egyik tanító kezeli majd az alapot. Mindenki adott, amennyit tudott, és tíz nappal később összegyűlt annyi, amiből vehettünk bádogot, fát és szögeket. A helyiek nyolc nagy bádoglapot tudtak megvenni. Ennek láttán már a polgármester is hozzájárult az építkezéshez. A szülőket sikerült rávenni, hogy ők maguk végezzék el a munkálatokat. A tetőt sikeresen felhelyezték. Aznap csak ennyi készült el, de később a helyiek tovább folytatták a munkát, és még ajtókat is szereztek.

Két hónap múlva már az egész iskola elkészült. Most már az eső sem gátolhatja meg a diákokat a tanulásban.

A sógorom vállon veregetett, mikor meglátta, mit sikerült véghezvinni.

A tanító meg azt mondta: „*Micsoda érett gondolkodása van a korához képest! Példa értékű, amit tett!*”

Azt válaszoltam:

„Ha mindenki teszi a dolgát, a nemzet nagyon messzire jut!” .

Még folytatta, de témát váltottam, mert nem szeretem, amikor szembe dicsérnek. Szerintem azért tudtuk ezt véghezvinni, mert összefogtunk, és mindnyájan kivettük részünket a közös munkából.

Küzdelem a jogok megszerzéséért

Ramón Madrid egy olyan kerületében él, amelyet sohasem rehabilitáltak a nyomornegyed lebontása után. Elmondja a kegyetlen valóságot arról, hogy milyen törvénytől kívül élni, ami annak következménye, hogy bizonyos jogok nem elérhetőek számára.

Ramón, Javi és Sophie (Spanyolország) elbeszélése

Ramón és Augustin fivérek. Régóta egy olyan városnegyedben élnek, amely korábban nyomornegyed volt, és amelyet 2012-ben felszámoltak, mert a madridi polgármesteri hivatal azt tervezte, hogy új lakónegyedeket építenek a helyén, ahol mintegy 150 000 ember élhetne. De ez a terv sohasem valósult meg, ahogyan számos más északkelet-madridi városfejlesztési kezdeményezés sem a válság és az ingatlanok árrobbanása miatt.

A családok többsége elköltözött onnan, házaikat lerombolták, de Ramón, Augustin és testvéreik ott maradtak, mivel nem mutatkozott megoldás a máshol elhelyezésükre.

A kis bádoggkunyhóban tengetve életüket nem is tudtak arról, hogy joguk van a törvényes lakhatáshoz.

„Azért küzdünk, hogy végre legyenek papírjaink - magyarázza Ramón. - Mindig arra törekedtünk, hogy megéljünk valahogyan az ócskavasgyűjtésből, vagy bármiből, amiből éppen lehet... Jómagam összeszedem az ócskavasat, felrakom a biciklimre és elviszem a gyárba. Nyomornegyedben lakni nagyon nehéz, nagyon régóta élünk itt, több mint 40 éve...”

Ramón már évek óta nem törődött azzal, hogy helyrehozza a kunyhóját, mivel nem látta semmi értelmét.

„Mindig lerombolják az ide épített házainkat. Több mint hat házat építettem a Baranquillákban. Tűrhetetlen, hogy az embereket az utcán hagyják, de velünk mindig ez történt. Ezeket a bádogkunyhókat építettük, mivel semmiféle jövedelmünk nincs. De a rendőrség rendszeresen megjelenik és ledózeroltatja a házakat.”

Néhány hónappal ezelőtt azonban a fivére, Augustin balesetet szenvedett, és több napot kórházban kellett maradnia. Ramón újjáépített egy kis kunyhót, hogy a bátyjának legyen hol pihennie, és fel tudjon épülni sérüléseiből. Most pedig büszkén mutatja meg nekünk a szálláshelyet, amelyet a két kezével épített, a két szobát és a tűzhelyet, hogy ne legyen benn hideg télen. Ramón hosszú éveken át dolgozott építkezéseken.

A hatos számot írta a házra, hogy a rendőrség számára is látható legyen a cím, illetve, hogy bejelentett lakhelye lehessen.

Spanyolországban, a lakhatási engedély - az az aktus, hogy a helység polgármesteri hivatala elismeri a lakcímünket - a kulcs a jogok megszerzéséhez: az egészségügyi szolgáltatásokhoz, a szociális lakáshoz és a munkanélküli segélyhez. De amikor az emberek ilyen súlyos létbizonytalanságban élnek, és nem védi őket szinte semmi, e jog megszerzése, amely megnyitná az utat más jogok felé, keserves akadálypályává válik.

„Hogy az állandó lakcímet bejelentsd, meg kell kérned a rendőrséget, hogy jöjjön ki és igazolja, hogy tényleg ott élsz, ez egy hosszú és keserves folyamat, és hónapok telnek el, mire tényleg kijönnek. Elmentünk a helyhatóságokhoz, és kértük, hogy jöjjön ki a rendőrség és ellenőrizze, hogy abban a kunyhóban lakunk. Egy hónapba tellett nekik, mire kijöttek, hogy igazolják, de ha nem találtak ott, akkor újra kell kérvényezni, hogy jöjjenek. Háromszor kellett elmennünk a hatóságokhoz, míg végre kijöttek és igazolták. Végül 2016. november 16-án bejelentett lakcímünk lett!”.

Ebben a hosszú folyamatban Javi, az ATD Negyedik Világ állandó önkéntese kísérte a fivéreket.

„Ez az egész terület az önkormányzaté, ezért nem építünk ide jobb minőségű házakat. Az hogy végre ide vagyunk bejelentve, ad egy bizonyos fajta biztonságot most már. De még így is illegálisan tartózkodunk itt.”

A hivatalos lakcím felébresztette a két fivérben a jobb élet reményét.

„ Úgy gondolom, hogy a lakcímbejelentéssel más jogokat is el fogok nyerni. Végre lehet egészségügyi kártyám, közlekedési bérletem, meg tudom majd igényelni a munkanélküli segélyt, amiből ételt vehetek, és hozzájuthatok a szükséges gyógyszerekhez.”

Ramón azonban tudja, hogy hosszú még az út ahhoz, hogy megkapja a munkanélküli segélyt: meg kell szereznie számos iratot, személyi

igazolványt, feliratkozni a munkaügyön, kitölteni a szociális lakást kérvényező nyilatkozatot... Pedig a munkanélküli segély nem is elegendő arra, hogy lakbért lehessen fizetni belőle, mert nagyon magasak az árak, illetve nincs elég önkormányzati lakás.

„Az állam azt mondja, hogy a lakáshoz mindenkinek joga van, hát akkor adjon mindenkinek lakhatási lehetőséget!” mondja José, Ramón unokaöccse.

„Mindennap harcban állunk - mondja keserűen Domingo, a sógor. - El akarják törölni a nyomornegyedeket azért, hogy az embereknek legyen lakása, fizessenek az áramért, a vízért, és hogy adózzanak. De nem keresünk annyit, hogy törvényesen is meg tudjunk élni. Törvényen kívül élni olcsóbb.”

A törvényen kívüliség nem választás, hanem az emberi jogoktól való megfosztottság következménye. A mélyszegénységet kellene törvénytelennek nyilvánítani.

Ott áll Ramón a konyhája előtt, amely oly sok bizonytalanság közepette épült, mégis egy jobb élet cseppnyi reményévé vált; mosolya szembeszáll a nyomorral, és azt a reményfoszlányt engedi sejtetni, hogy a jövő más lesz.

„Október 17.” Nemzetközi Kartából

A szegénység elleni küzdelem világnapja

*A szegénység elutasítása az
Egyesült Nemzetek elismert világnapja*

*szolidaritásukat mindazokkal, akik a világ
különböző pontjain küzdenek a
felszámolásáért.*

Részlet az „Október 17.” Nemzetközi Kartából

I- Tartsuk tiszteletben a Világnap szellemiségét

1- A Világnap azokat hívja egybe, akik elkötelezettek a béke és az emberi méltóság ügye mellett. Üzenetét az alábbi felhívás foglalja össze, amelyet a párizsi Trocadéro téren a nyomor áldozatainak tiszteletére elhelyezett kőlapra véstek:

1987. október 17-én az emberi és polgári jogoknak a világ összes országából érkezett védelmezői gyűltek össze ezen a téren, hogy tisztelettel adózzanak az éhség, a tudatlanság és az erőszak áldozatainak. Kifejezték azon meggyőződésüket, hogy a nyomor nem elkerülhetetlen, és kinyilvánították

*„Ahol az emberek nyomorban kénytelenek élni,
Ott megsértik az emberi jogokat.
A tiszteletben tartásukért vívott közös
küzdelem szent kötelesség.”*

Joseph Wresinski atya

2- A Világnap alkalmat ad arra, hogy a legszegényebbek és más polgárok egymásra találjanak a mélyszegénység felszámolását célzó közös akarat jegyében.

3- A Világnap a mindenkit egyenlően megillető emberi méltóság elismertetését szolgálja. A Világnap alkalmából mindenki a legszegényebbek köré gyűlik, akik a különféle formákat öltő erőszak legelső áldozatai a világ minden táján.

4- A Világnapnak számot kell adnia az állandósult nyomort elutasító személyek vállalásairól és anyagi hozzájárulásáról... A szegénységben élők központi helyet foglalnak el a Világnap megemlékezései során.

5- A Világnap a legszegényebbekkel együttműködve kölcsönös megértést, szolidaritást és megosztott felelősségvállalást igyekszik kialakítani a különböző társadalmi háttérű személyek és csoportok között. A Világnapról való megemlékezés előkészítése egész éven át tartó folyamatos munkát igényel.

6- A Világnap azoknak a mindennapos küzdelmét jelképezi, akik megelik a nyomort.

7- A Világnap arra emlékeztet bennünket, hogy a legszegényebbek kénytelenek szegénységben élni mindenhol a világban. Ennélfogva a szervezőknek ügyelniük kell arra, hogy a Világnap alkalmával megtartott rendezvények és a közzé tett üzenetek (szövegek, fényképek, filmek...) tartsák tiszteletben azoknak a méltóságát, akiket ez az összefogás szolgálni kíván.

II- A Világnap céljai:

Íme néhány javaslat annak érdekében, hogy az állampolgárok, valamint a köz- és magánintézmények egyesítsék erőfeszítéseiket és hangot adjanak a nyomor elutasításának:

- Nyilvánosan fejezzék ki szolidaritásukat a szegényekkel, beleértve azokat is, akik nem mertek eljönni a Világnapra;
- Találkozzanak és folytassanak párbeszédet a szegénységben élő emberekkel;
- Tudatosítsuk a szegénység problémáját minden résztvevőben, férfiakban, nőkben, gyermekekben, fiatalokban és idősökben, és mozgósítsuk őket. Elsőrendű feladatunk, hogy a gyermekeket és a fiatalokat érzékennyé tegyük az emberi jogok tisztelete és a nyomor elleni küzdelem fontossága iránt;
- Lehetővé kell tenni minden polgár számára, akár egyénileg, akár valamilyen szervezet tagjaként fejti ki tevékenységét, hogy hazája

kultúrájában a Világnap szellemiségével összhangban fellépve fejezze ki szolidaritását és erősítse meg elkötelezettségét a szegénység elleni közös harc iránt;

- Nemzetközivé kell szélesítenünk a Világnapról való megemlékezést;

- Azon kell lennünk, hogy a Világnap visszhangra találjon a közvéleményben.

III- A célok megvalósítását szolgáló néhány javaslat:

A megemlékezésekre olyan helyszíneken kerüljön sor, amelyek kapcsolódnak az emberiség történelméhez, a legszegényebbek gyakran elfeledett történetéhez, és alkalmasak a nyomor áldozatai iránti tisztelet kinyilvánítására.

Miközben tisztelettel adózunk a nyomor áldozatainak, hangsúlyozzuk a szegénység elleni harc és az emberi jogokért folytatott küzdelem egységét.

IV- A Világnap:

- nem arra szolgál, hogy a szegénységben élők mutogassák a többieknek sanyarú helyzetüket;
- nem szónoki emelvény politikai, államigazgatási és egyesületi vezetők számára;
- nem egyesületi fórum, nem különböző követelések vagy az önreklámozás Világnapja.

www.overcomingpoverty.org

ATD
FOURTH WORLD

Contact for South-East Europe :

benoit.reboulsalze@atd-fourthworld.org

+359 876 718 983

www.atd-fourthworld.org

veronique.reboulsalze@atd-fourthworld.org

+359 878 189 254

www.overcomingpoverty.org

© ATD Fourth World 2017